

Risiko- og kapitalstyring

Redegjørelse etter pilar 3 2022

SpareBank
ØSTFOLD • AKERSHUS

Innhold

1. INNLEDNING.....	4
2. NØKKELTALL	6
3. OM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS	8
4. STYRING OG KONTROLL.....	12
5. KAPITALSTYRING	21
6. INFORMASJON OM RISIKOGRUPPENE	31

Redaksjon: Annicken Steinsvik Herje

Layout: Line Dahle. **Forsidebilde:** Ystehede, Halden. Foto: Jan Egil Ellingsen

1. Innledning

Pilar 3-rapporten

Pilar 3-rapporten inneholder informasjon om risikostyring, risikomåling og kapitaldekning i henhold til kravene i CRR og European Banking Authority (EBA) sine anbefalinger.

Kapitaldekningsregelverket er satt sammen av tre pilarer og skal sikre at finansforetakene har nok kapital til å møte sine forpliktelser og motstå uventede tapshendelser.

Pilar 1 er minimums- og bufferkravene til ansvarlig kapital i foretakene.

Kapitaldekningsregelverket inneholder ulike metoder som bankene kan velge for å beregne kapitalkravet under pilar 1. De ulike metodene er vist i figuren nedenfor:

Kreditt-risiko	Markeds-risiko	Operasjonell risiko
Standard-metoden	Standard-metoden	Basis-metoden
Grunnleggende IRB-metode ¹⁾	Interne målemetoder ¹⁾	Sjablong-metoden
Avansert IRB-metode ¹⁾		AMA-metoden ¹⁾

¹⁾ Metodene krever godkjenning fra Finanstilsynet

SpareBank 1 Østfold Akershus beregner kapitalkravet etter standardmetoden for kreditt- og markedsrisiko. Operasjonell risiko beregnes etter basismetoden. Dette innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet er ved bruk av interne risikomodeller.

Pilar 2 stiller krav til årlige interne vurderinger av kapitalbehovet (ICAAP) og likviditetsbehovet (ILAAP). Kapitalbehovet skal dekke risikoer som det ikke er tatt hensyn til eller ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til i beregning av minimumskravet etter pilar 1.

Pilar 3 er krav til offentlig informasjon om kapital- og risikoforhold.

Formålet med dette dokumentet er å presentere finansiell informasjon som kan bidra til at markedsaktører er bedre i stand til å vurdere:

- Bankens risikonivå
- Styring og kontroll med de ulike risikoene
- Soliditet og kapitalbehovsvurderinger

Som hovedregel oppdateres dokumentet årlig, men dersom det skjer vesentlige endringer med betydning for vurderingen av konsernets finansielle stilling vil dokumentet oppdateres med ny informasjon. Periodisk informasjon om kapitaldekning og minimumskrav til ansvarlig kapital er tilgjengelig i konsernets kvartalsrapporter.

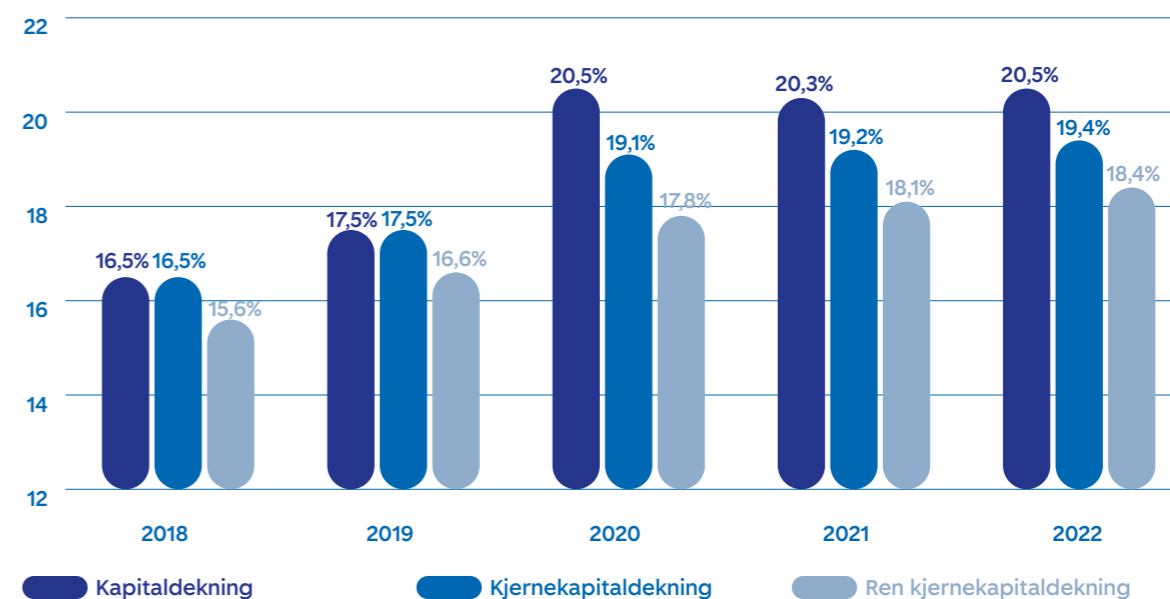
Det henvises også for øvrig til bankens hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/

2. Nøkkeltall

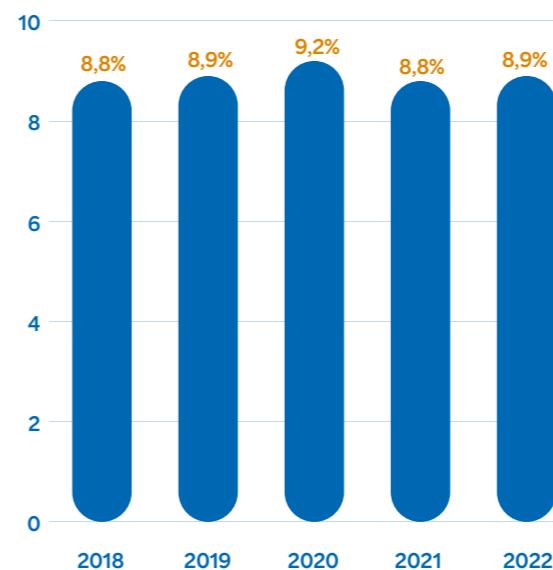
Kapitaldekning*

Prosent

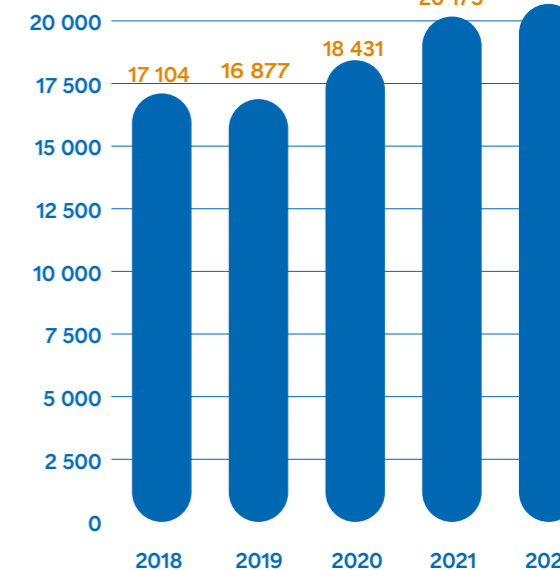
Leverage ratio

Prosent

Risikovektet balanse

Mill. kr.

(Millioner kroner)

KONSERN	2022	2021	2020	2019	2018
Soliditet, forholdsmessig konsolidert konsern					
Kapitaldekningsprosent	20,5 %	20,2 %	20,8 %	20,5 %	19,2 %
Kjernekapitalsprosent	19,4 %	19,0 %	19,6 %	19,1 %	17,8 %
Ren kjernekapitalsprosent	18,4 %	18,0 %	18,5 %	17,8 %	16,1 %
Netto ansvarlig kapital	4 234	4 067	3 831	3 452	3 284
Kjernekapital	4 008	3 836	3 610	3 223	3 050
Ren kjernekapital	3 799	3 634	3 405	3 012	2 761
Risikovektet balanse	20 671	20 173	18 431	16 877	17 104
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	8,9 %	8,8 %	9,2 %	8,9 %	8,8 %

3. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder

SpareBank 1 Østfold Akershus har røtter tilbake til 1835 og har et konkurransefortrinn gjennom sin 187-årige historie og sterke lokalkunnskap.

Vi er et regionalt finanskonsern med geografisk markedsområde som omfatter Viken sørøst. Hovedkontoret vårt ligger i Moss og banken har ved utgangen av 2022, med sine datterselskaper, 230 ansatte fordelt på 222 årsverk. Vi har kontor i Vestby, Askim, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Drøbak.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap.

Konsernet består av morbanken og de heleide datterselskapene; Eiendoms-Megler 1 Østfold Akershus AS, Nekor Gårdselskap AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS og Varnaveien 43 E Kontor AS.

SpareBank 1 Østfold Akershus driver bank og eiendomsmegling i en region med stort potensiale og som er i god utvikling. Kombinasjonen av geografisk beliggenhet nær hovedstaden, viktige transportårer til EU, god infrastruktur, korte avstander mellom byene, levende bygder og et velfungerende næringsliv gjør oss attraktive både for tilflyttere og potensielle bedrifter.

” Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet.

VISJONEN VÅR

Vår langsiktige målsetning er å bli regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

Å bli anbefalt stiller store krav til hvordan vi betjener kundene våre i hele konsernet enten det er bank, eiendomsmegler eller regnskapshus. Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet. Vi bryr oss om lokalsamfunnet og regionen vi er en del av, og vi bryr oss om våre ansatte.

SAMFUNNSANSVAR OG BÆREKRAFT

Visjonen vår bygger på det opprinnelige formålet til en sparebank – å være en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft. Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår viktigste misjon. Hos oss er ikke bærekraft noe nytt begrep, men et begrep hvor innholdet skifter med tiden vi lever i.

VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER

Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalingstjenester, eiendomsformidling, regnskaps-tjenester, leasing og finansiering.

FORRETNINGSIDÉ

Vi tilbyr finansiell rådgiving, produkter og tjenester innen bank, finans, regnskap og eiendomsmegling til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor. Basert på gode kundeopplevelser og dyktige medarbeidere bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i lokalsamfunnene våre og for kunder, eiere og ansatte. Ambisjonen vår er å gi kundene våre trygghet og oversikt, og å være der når de trenger oss. I SpareBank 1 Østfold Akershus skal vi være best på å kombinere det fysiske og nære sammen med digital selvbetjening og enkelhet.

Foto: Jöhner.se

Regionens anbefalte finanshus,
fordi vi bryr oss.

4. Styring og kontroll

Risikostyring

SpareBank 1 Østfold Akershus skal skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risikostyringen og internkontrollen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Gjennom god risikostyring og internkontroll skal konsernet være i stand til å identifisere, håndtere, overvåke og rapportere risiko som er relevant for SpareBank 1 Østfold Akershus' måloppnåelse.

Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjenne-tegnes av høy bevissthet om risiko-styringen og konsernets verdigrunnlag.
- Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Risikostyringen er forankret i SpareBank 1 Østfold Akershus sin virksomhetsstyring.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyringen tar

utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risiko-eksponering som er fastsatt av styret. Avdeling for Risikostyring Compliance overvåker risikobildet og internkontrollen i konsernet.

Internkontrollen består av prosesser og systemer for å vurdere og teste at risikostyringen fungerer som forutsatt og støtter opp under konsernets måloppnåelse.

Internkontrollen skal sikre effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover, regelverk og interne krav.

ROLLER OG ANSVAR

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer i henhold til figuren på neste side.

Førstelinjeforsvar består av konsernets operative funksjoner som i sitt daglige arbeide skal sørge for å etablere, styre og følge opp internkontroll innenfor eget ansvarsområde for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering og risikostyring →

og etterlevelse av lover og regler. Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Andrelinjeforsvar er en uavhengig kontrollfunksjon som overvåker og rapporter risikobildet i konsernet og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter. Funksjonen flagger utviklingstrender for

eksisterende risikoer og potensielle nye trusler/muligheter og bistår organisasjonen i arbeidet med å iverksette og implementere effektive prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere risiko. Videre skal funksjonen rapportere om konsernets risiko- og etterlevelsessituasjon. I tillegg skal Risikostyring Compliance funksjonen være en rådgiver for ledelsen og styret. Leder for Risikostyring Compliance rapporterer direkte til administrerende direktør og kan ved behov rapportere direkte til styret.

Tredjelinjeforsvar er konsernets redskap for å påse at risikostyringen er mål-

rettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har ren kjernekapital som er forsvarlig ut i fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt etiske regler som skal bidra til en høy standard. Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til fokus på sentrale oppgaver.

Risikoutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4). Risikoutvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon i konsernet og etterse at disse fungerer effektivt. Risikoutvalg består av tre medlemmer fra selskapets styre. I Risikoutvalget har det i 2022 i tillegg vært en observatør. Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalget møtes mellom fire til åtte ganger i året. Styret fastsetter instruks for risikoutvalget.

Revisjonsutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 8-19. Revisjonsutvalget skal overvåke prosessen for finansiell rapportering og vurdere om internkontrollen innenfor finansiell rapportering fungerer effektivt. Utvalget skal løpende ha kontakt med ekstern revisor og påse at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon. I tillegg skal utvalget forberede konsernets valg av ekstern revisor. Revisjonsutvalget består av tre medlemmer fra selskapets styre.

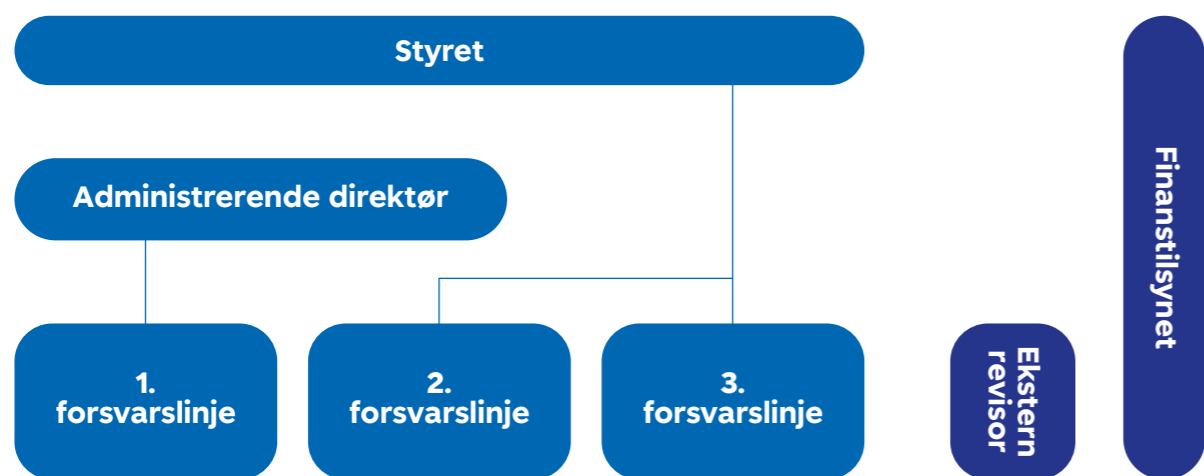
Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalget møtes mellom fire til åtte ganger i året. Styret fastsetter instruks for revisjonsutvalget.

Godtgjørelsesutvalget

Styret skal utnevne et godtgjørelsesutvalg som består av minst to styremedlemmer som ikke er ansatt i konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus samt en ansattrepresentant.

Utvalget skal møtes minst en gang i året og ellers etter behov. Utvalget skal være forberedende organ for styret i saker som gjelder utforming og praktisering av retningslinjer og rammer for konsernets godtgjørelsespolitikk. Godtgjørelsesutvalget skal innstille overfor styret på godtgjørelsespolitikk for konsernet, samt vilkår for administrerende direktør. Videre skal utvalget fastsette rammer for

Forsvarslinjer

variabel godtgjørelse, samt godkjenne godtgjørelsesordninger for alle forretningsområder og datterselskaper som har godtgjørelsesordninger. Utvalget kan også benyttes som rådgivende instans for administrerende direktør ved fastsettelse av vilkår for konsernledelsen. For øvrige opplysninger om godtgjørelse, se Annex XXXIII – Disclosure of remuneration policy og godtgjørelsesrapport.

Balanse- og risikostyringskomiteen

Balanse- og risikostyringskomiteen har ansvaret for behandling av saker tilknyttet til balansestruktur, sammensetning av totalrisiko og vurdering av risikoappetitten opp mot strategiske beslutninger, sammensetning av kapital og oppfølging av kapitaldekningen. I tillegg skal Balanse- og risikostyringskomiteen vurdere avkastningsmål på egenkapitalen og risikokapitalen.

ELEMENTER I RISIKOSTYRINGEN

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig risikostyring er virksomhetsstyringen bygget på følgende rammeverk:

- Konsernets strategiske målbilde
- Organisering og bedriftskultur/risikokultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stresstester
- Risikostrategier
- Kapitalstyring
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Det er gitt en nærmere beskrivelse av de enkelte elementene nedenfor.

Strategisk målbilde

Det gjennomføres årlig revisjon av konsernstrategi og underliggende forretningsstrategier. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen.

OVERORDNET POLICY FOR RISIKO- OG KAPITALSTYRING

Formålet med Overordnet policy for Risiko- og kapitalstyring er å gi føringer for konsernets overordnede holdninger og prinsipper til risiko- og kapitalstyring, og sikre at konsernet har effektive og hensiktsmessige prosesser for dette. Policyen skal videre sikre at det interne rammeverket tilfredsstillende lover, forskrifter og beste praksis for god risiko- og kapitalstyring. Dokumentet fastsettes av styret og revideres ved behov, minimum årlig.

RISIKOSTRATEGI

Risikostrategien er styrets overordnede strategi for konsernets risikovilje (risikoappetitt), og skal gi en oversikt over risikoen som konsernet er villig til å akseptere for å realisere sine målsetninger. I tillegg skal det utarbeides risikostrategier på de ulike risikoområdene hvor styret skal definere ønsket risikoprofil gjennom etablering av risikobaserte rammer og måltall. Strategiene skal revideres årlig.

ETISKE RETNINGSLINJER

De etiske retningslinjene fungerer som en rettesnor for konsernets virksomhet ved å definere hvilke krav vi stiller til oss selv og hvordan vi skal forholde oss til andre interessente.

Bedriftskultur/risikokultur

I arbeidet med god og helhetlig risikostyring er risikokulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Bedre sammen, tett på representerer viktige verdier i organisasjonskulturen, og er godt kjent blant medarbeidere og ledere og etiske retningslinjer er godt kommunisert i hele organisasjonen. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak bidrar til en sunn og god risikokultur.

Risikokartlegging

Prosessen for risikokartlegging skal være framoverskuende og skal dekke alle vesentlige risikoområder til konsernet. Prosessen gjennomføres minimum årlig og er en integrert del av konsernets strategi- og prognoseprosess.

Risikoanalyse

Det skal gjennomføres en analyse av risikoene som er identifisert for å forstå risikoens egenskaper med tilhørende årsaksmekanismer. Vesentlige risikoer skal i den utstrekning det er mulig kvantifiseres gjennom forventet tap og

behovet for risikojustert kapital. Kvantifisering skal være basert på anerkjente og betryggende metoder og fremgangsmåter for måling av risiko. Risikoanalysen skal også sikre at det foretas en kvalifisert og strukturert vurdering og dokumentasjon av de etablerte kontroll- og styringstiltakene.

Stresstester og scenarioanalyser

Det skal gjennomføres periodiske stress-tester for å analysere hvordan negative hendelser påvirker resultatet, balansen og kapitaldekningen til konsernet. Analysene skal gjennomføres på de mest kritiske risikoområdene. Disse skal ta hensyn til en negativ makroøkonomisk utvikling over en periode på minimum tre år.

Kapitalstyring

Kapitalstyringen er nærmere beskrevet i kapittel 5 Kapitalstyring.

Rapportering, oppfølging og overvåkning

Alle ledere er ansvarlig for den daglige risikostyringen innenfor sitt eget ansvarsområde, og de skal til enhver tid påse at risikoeksponeringen er innenfor de rammer som er besluttet av styret og administrerende direktør.

Konsernets risikorapportering har som formål å sikre at alle organisasjonsnivå har tilgang til tilstrekkelig og pålitelig risikorapportering. Den overordnede overvåkingen av risikoeksponering og risikoutvikling foretas av avdeling Risikostyring Compliance og følges opp →

gjennom periodiske rapporter til styret og administrasjonen, henholdsvis hvert kvartal og månedlig.

Gjenopprettingsplaner og beredskapsplaner

Konsernets kjernevirksomhet er å ta bevisst og akseptabel risiko. Denne vil over tid kunne påføre konsernet større uventede tap, på tross av gode risikostyringssystemer og prosesser. En slik situasjon vil kunne medføre alvorlig press på kapitaldekningen, likviditet og drift. SpareBank 1 Østfold Akershus har etablert gjenopprettingsplaner og beredskapsplaner på nevnte områder.

Konsernet har siden 2019 utarbeidet gjenopprettingsplan. Kravet til å utarbeide gjenopprettingsplan følger av finansforetaksloven § 20-5 første ledd.

Gjenopprettingsplanen er en viktig del av SpareBank 1 Østfold Akershus sin risiko- og kapitalstyring og beredskap. Planen har som formål å stabilisere og gjenopprette konsernets finansielle stilling i en alvorlig stressituasjon. Gjenopprettingsplanen utarbeides på konsolidert nivå. Gjenopprettingsplanen intrer ved brudd på indikatorer. SpareBank 1 Østfold Akershus har definert et utvalg indikatorer og triggernivåer som definerer tidspunkt for hvilke tiltak og planer som skal iverksettes.

Finanstilsynet har fastsatt at foretak som inngår i SREP gruppe 3 og 4 kan følge forenklete krav til gjenopprettingsplaner. SpareBank 1 Østfold Akershus inngår per

desember 2022 i SREP gruppe 3. Samtidig må SpareBank 1 Østfold Akershus hensynta kravet om at foretak som inngår i samarbeidende grupper bør vurdere tiltak og indikatorer i lys av at ett, eller flere av de øvrige foretakene som inngår i den samarbeidende gruppen får problemer.

SpareBank 1 Østfold Akershus har vurdert at det er hensiktsmessig å ha noen flere gjenopprettingsindikatorer enn det som framkommer av forenklete krav.

Styret skal årlig vurdere om planen fortsatt er relevant. Planen må oppdateres ved vesentlige endringer i virksomheten, og minimum hvert tredje år. Det ble gjennomført en øvelse med utgangspunkt i et scenario i gjenopprettingsplanen høsten 2022.

Beredskapsplan Likviditet beskriver hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus kan sikre nødvendig likviditet for å komme igjennom en krise. Formålet med beredskapsplanen er å synliggjøre ledelsens strategi for å håndtere likviditetskriser. Videre tar beredskapsplanen for seg prosedyrer for å frigjøre kapital ved en krisesituasjon samt hvilke hendelser som kan utløse bruk av denne beredskapsplanen.

Beredskapsplan Kapital beskriver SpareBank 1 Østfold Akershus' strategi for å avverge fallende kapitaldekning under kritisk nivå og/eller håndtere en kapitaldekningskrise, herunder også markant økning i pris for ansvarlig kapital. Videre tar beredskapsplanen for seg prose-

Foto: johner.se/Peter Rutherhagen

dyrer for innhenting av ny ansvarlig kapital eller frigjøring av kapital i en krisesituasjon samt hvilke hendelser som kan utløse bruk av denne beredskapsplanen.

Compliance (etterlevelse)

Det er etablert prosesser som sikrer etterlevelse av gjeldende lover/forskrifter, bransjestandarder og interne retningslinjer. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig verdigrunnlag og en etisk standard som er klart kommunisert og forstått.
- En prosess for å fange opp, kommunisere og implementere nye lover og forskrifter samt endringer i lover og forskrifter.
- En prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover og forskrifter.

Langsiktig og målrettet kapitalstyring

Basert på det strategiske målbildet skal det årlig utarbeides en kapitalplan for de påfølgende tre år for å sikre en langsiktig og målrettet kapitalstyring.

SpareBank 1 Østfold Akershus skal ha en kapitalstyring som sikrer:

- En effektiv kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske målbilde og vedtatt forretningsstrategi.
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra den valgte risikoprofil.
- Konkurransedyktig avkastning.
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.
- At ingen enkelthendelse skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Basert på det strategiske målbildet skal det årlig utarbeides en kapitalplan for de påfølgende tre år for å sikre en langsiktig og målrettet kapitalstyring. Kapitalplanen skal ta hensyn til framskrivning av konsernets finansielle utvikling for de neste tre årene. Disse framskrivningene skal ta hensyn til forventet utvikling i perioden samt en situasjon

med alvorlige økonomiske tilbakeslag over minimum tre år.

Med grunnlag i kapitalplanen og framskrivningene av det samlede kapitalbehovet skal ledelsen og styret gjøre en samlet vurdering av om kapitalbehovet er tilstrekkelig og tilpasset SpareBank 1 Østfold Akershus nåværende og fremtidige risikoprofil samt strategiske målbilde.

Kapitaldekningen er beregnet i henhold til norsk regelverk som er i tråd med EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRD IV/CRR). Dette innebærer at foretakene må oppfylle regulatoriske minstekrav inkludert bufferkrav og pilar 2-krav.

Minstekravet til ren kjernekapitaldekning er 4,5 %. Kjernekapitaldekningen og total kapitaldekning skal henholdsvis være minst 6 % og 8 % av beregningsgrunnlaget. I tillegg til minstekravene til ansvarlig kapital skal foretakene ha kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital. →

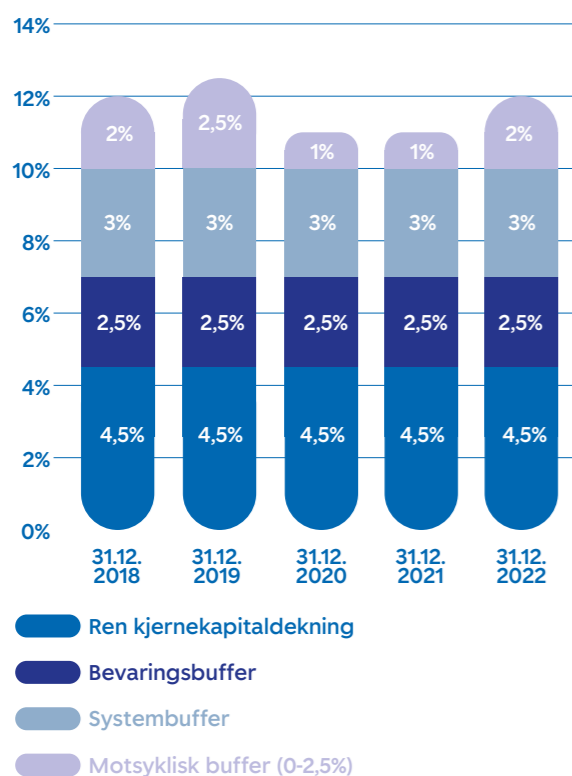
Konsernet må ha følgende kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital ved utgangen av 2022:

- Bevaringsbuffer på 2,5 %
- Systemrisikobuffer 3,0 %
- Motsyklisk buffer 2,0 %

SpareBank 1 Østfold Akershus er ikke definert som systemviktig og har derfor heller ikke krav til buffer for systemviktige institusjoner.

Det innebærer at minstekravet til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 var på 12,0 % ved utgangen av 2022.

Oppbygging av kapitalkravet etter pilar 1 ikke systemkritisk bank

Med bakgrunn i SpareBank 1 Østfold Akershus sin egen evaluering av risiko- og kapitalbehovet (ICAAP) fastsatte Finanstilsynet i juni 2019 i sin SREP-vurdering et pilar 2-krav på 1,7 % av risikovektet volum (RWA), dog minimum 270 mill. kr. Kravet ble fastsatt etter en helhetsvurdering av SpareBank 1 Østfold Akershus sine risikoer, særlig knyttet til konsentrasjonsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Pilar 2-kravet trådte i kraft 30. juni 2019.

Samlet regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning pilar 1 og pilar 2 for konsernet var per 31.12.22 på 13,7 %.

SpareBank 1 Østfold Akershus er definert å være en ikke-systemkritisk bank. Konsernet benytter standardmetoden for å beregne kredittrisiko og markedsrisiko samt basismetoden for å beregne operasjonell risiko i sin beregning av regulatoriske minstekrav. Det innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet er ved bruk av interne risikomodeller (IRB-godkjente modeller). Fra og med 2018 foretar SpareBank 1 Østfold Akershus forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe, jf. Finansforetaksloven § 17-13. SpareBank 1 Østfold Akershus foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Naringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og BN Bank ASA.

I februar 2019 kjøpte banken 100 % av aksjene i Varnaveien 43E Kontor AS som eier bankens hovedkontor. Fra 2. kvartal 2019 er det foretatt full konsolidering av datterselskap i kapitaldekningsberegningen da kjøpet av dette selskapet medførte at banken ikke lenger tilfredsstiller kravene til å unnlate konsolidering.

SOLIDITETSMÅL

Sparebank 1 Østfold Akershus overordnede strategiske mål settes ut fra at målene skal underbygge en moderat til lav risikoprofil. Dette innebærer et prinsipp om at soliditet er overordnet alle andre økonomiske mål, herunder krav til lønnsomhet og egenkapitalavkastning.

Konsernets soliditet uttrykkes gjennom den regulatoriske kapitaldekningen og gjennom en intern målsetning basert på en samlet vurdering av underliggende risiko (ICAAP-prosessen). Ved fastsettelse av kapitalnivået skal det tas hensyn til:

- Konsernets strategiske målbilde
- Makrosituasjonen
- Myndighetskrav i forhold til kapitaldekning
- Funding- og egenkapitalmarkedets krav til kapitalnivå
- Risikotoleranse

Det fastsatte kapitalnivået skal sikre at SpareBank 1 Østfold Akershus har en tilstrekkelig kapital til å oppfylle offentlig pålagte myndighetskrav i forhold til kapitaldekning, og interne mål til kapital i forhold til underliggende risiko i virksomheten (ICAAP).

Styrevedtatt kapitalnivå for 2022:

Ren kjernekapitaldekning:	16,5 %
Kjernekapitaldekning:	18,0 %
Kapitaldekning:	20,0 %
Uvektet kjernekapitaldekning:	6,0 %

Målene er satt inkludert pilar 2 krav på 1,7 % en management buffer på 0,8 %, økning i systemrisikobuffer på 1,5 % og full motsyklisk buffer på 2,5 %.

De vedtatte nedre grenser skal sikre en tilstrekkelig kapital til å:

- oppfylle myndighetenes krav
- ivareta vernet av konsernets kreditorer

Styret ønsker å følge utviklingen i kapital-situasjonen hos konkurrentbankene i Norge og Norden løpende. Banken ønsker ikke å skille seg negativt ut fra konkurrentene på dette området. Revurdering av rammer og målsetninger for kapitalnivå vil løpende være et aktuelt tema for bankens styre.

For å sikre fleksibilitet til å styrke kapitaldekningen vil administrasjonen og styret sørge for at det til enhver tid foreligger fullmakt fra Representantskapet til å hente inn fondsobligasjoner og/eller ansvarlig lån. Fullmakten vil fornyes i Representantskapsmøte i 2023.

ENDRING I RAMMEBETINGELSER Bankpakken – Norsk gjennomføring av CRR2, CRD 5 og BRRD2

I gjeldende regelverk skal pilar 2-kravet dekkes av ren kjernekapital. Finanstilsynet har i Rundskriv 3/2022 foreslått →

at det i CRR/CRD-forskriften, jf. CRD5 artikkel 104a, blir fastsatt at minst tre fjerdedeler av det ordinære pilar 2-kravet skal dekkes med kjernekapital, og at minst tre fjerdedeler av kjernekapitalen skal bestå av ren kjernekapital. Dette betyr at pilar 2 kravet skal bestå av minimum 56,25 % ren kjernekapital, 75 % kjernekapital og 100 % ansvarlig kapital. Konsernet har i dag en stor andel ren kjernekapital, men vil tilpasse seg det nye kravet fremover.

Ny bankpakke fra EU – Gjennomføring av siste fase av Basel III-standarden (CRR3, CRD6 og BRRD3)

Denne forventes å tre i kraft i EU fra 1. januar 2025, implementeringsdato i Norge er ikke kjent.

Pakken inneholder blant annet følgende endringer:

- Ny standardmetode for kredittrisiko
- Nye regler for styring og tilsyn av bærekraftsrisiko

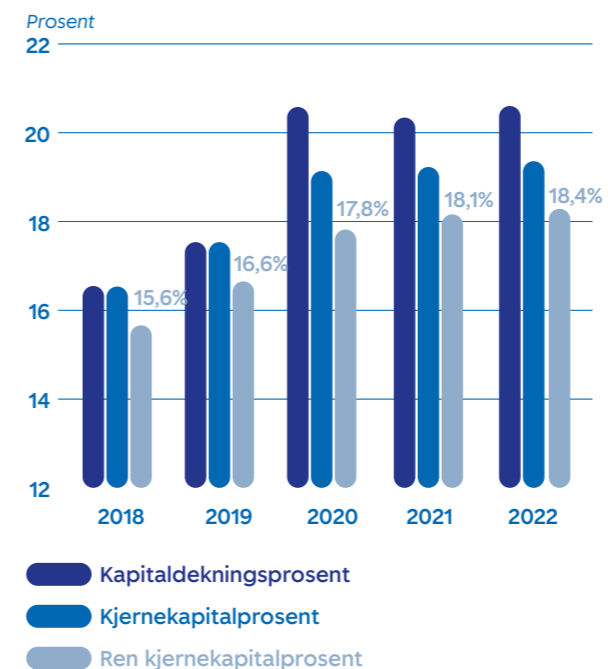
- Revisjon av IRB-rammeverket (vil få indirekte påvirkning for konsernet gjennom forholdsmessig konsolidering)
- Revisjon av CVA-rammeverket
- Revisjon av operasjonell risiko
- Innføring av gulv for beregningsgrunnlaget i IRB-modeller. Gulvet tilsvarer 72,5 % av beregningsgrunnlaget basert på nye standardmetoder (vil få indirekte påvirkning for konsernet gjennom forholdsmessig konsolidering)

Den reviderte standardmetoden for kredittrisiko skal gi bedre samsvar mellom faktisk risiko og kapitalkrav. Ingen del av denne bankpakken er innarbeidet i fremskrivningen av kapitalbehovet den neste 3-årsperioden.

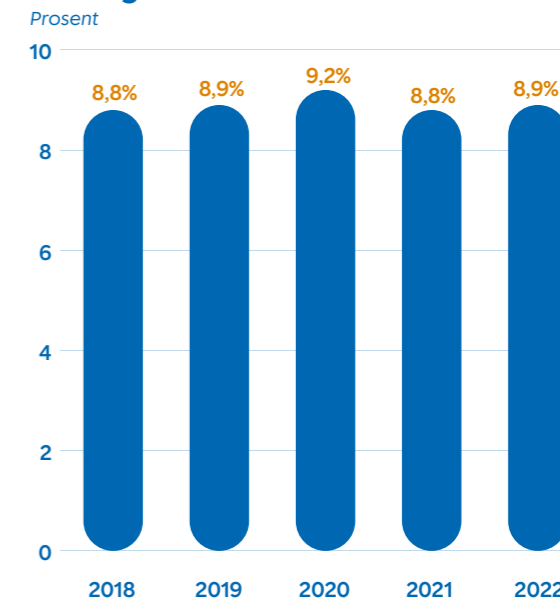
Morbank			Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2021	31.12.2022	(millioner kroner)	31.12.2022	31.12.2021
3 786	4 034	Sum balanseført egenkapital	4 300	4 077
-150	-150	- Hybridkapital	-150	-150
-214	-236	- Resultat som ikke kan medtas	-236	-207
3 422	3 648	Egenkapital relevant for kapitaldekning	3 911	3 720
0	0	Andre immatrielle eiendeler	-4	-5
-17	-18	Justering i ren kjernekapital knyttet til regulatoriske filtre	-20	-19
0	0	Positive verdier av justert forventet tap	-27	0
-33	-61	Tilleggsfradrag i ren kjernekapital som institusjonen anser som nødvendige	-61	-33
-624	-886	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	0	-3
2 748	2 683	Sum ren kjernekapital	3 799	3 634
150	150	Hybridkapital	209	202
-3	-4	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	0	0
2 895	2 830	Sum kjernekapital	4 008	3 836
150	150	Tilleggskapital	226	230
-6	-7	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	0	0
3 038	2 973	Sum ansvarlig kapital	4 234	4 067
Risikoveid beregningsgrunnlag				
14 148	13 516	Kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko	18 485	18 151
1 446	1 546	Operasjonell risiko	1 889	1 798
18	22	CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	205	225
0	0	Andre fradrag i beregningsgrunnlaget	93	0
15 612	15 085	Beregningsgrunnlag	20 671	20 173
17,6 %	17,8 %	Ren kjernekapitaldekning	18,4 %	18,0 %
18,5 %	18,8 %	Kjernekapitaldekning	19,4 %	19,0 %
19,5 %	19,7 %	Kapitaldekning	20,5 %	20,2 %
10,7 %	10,6 %	Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio)	8,9 %	8,8 %
Bufferkrav				
390	377	Bevaringsbuffer (2,5 %)	517	504
156	226	Motsyklisk buffer (2,0 %)	310	202
468	453	Systemrisikobuffer (3,0 %)	620	605
1 015	1 056	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	1 447	1 311
703	679	Minimumskrav til ren kjernekapital (4,5 %)	930	908
1 030	948	Tilgjengelig ren kjernekapital utover bufferkrav	1 422	1 415

Morbank		Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2021	31.12.2022 (millioner kroner)	31.12.2022	31.12.2021
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko			
8	9	9	9
7	63	91	46
107	15	147	211
3 643	3 659	4 432	4 760
2 038	2 175	5 745	4 885
5 180	4 940	5 202	5 722
141	241	274	155
1 014	1 129	1 129	1 014
150	117	248	238
251	208	208	249
0	0	0	0
1 398	668	514	487
211	291	486	375
14 148	13 516	18 485	18 151

Kapitaldekning

Leverage ratio

LEVERAGE RATIO (LR) – UVEKTET KJERNEKAPITALANDEL

I CRD IV ble det også innført et ikke risikobasert kapitalkrav, leverage ratio/ uvektet kjernekapitalandel. Foretakene skal til enhver tid ha en uvektet kjernekapitaldekning som utgjør minst 3 % av institusjonens eksponering. I tillegg må alle banker ha en uvektet kjernekapitaldekningsbuffer som utgjør minst 2 % av institusjonens eksponering. Minimumsnivå for SpareBank 1 Østfold Akershus er dermed 5 %, styret har fastsatt en nedre grense på uvektet kjernekapitaldekning på 6 %.

Utviklingen i uvektet kjernekapitaldekning (leverage ratio) følger av tabellen til høyre.

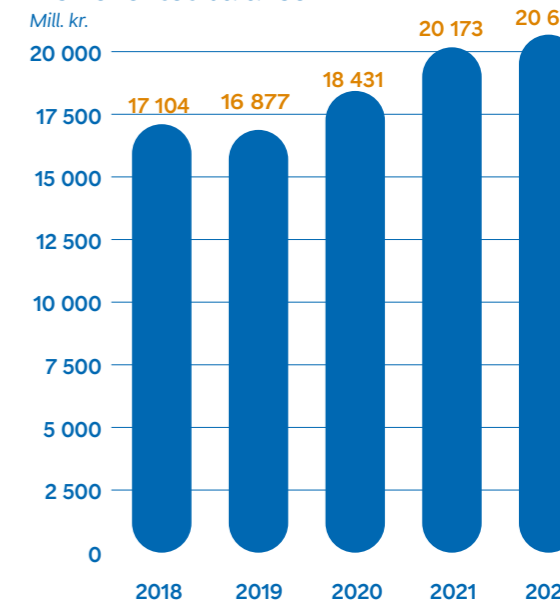
UTVIKLING BEREGNINGSGRUNNLAGET (RISIKOVEKTET VOLUM)

Beregningsgrunnlaget er et risikovektet mål på foretakets eksponering mot kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Minstekravet til ansvarlig kapital er 8 % av risikovektet volum for kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. SpareBank 1 Østfold Akershus benytter standardmetoden for å komme fram til

beregningsgrunnlaget for kredittrisiko og markedsrisiko samt basismetoden for å komme fram til beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko. Beregningsgrunnlaget benyttes også for beregningen av bufferkravene og er grunnlaget for beregningen av kapitaldekningskrav.

Utviklingen i beregningsgrunnlaget framgår av tabellen nedenfor. Beregningsgrunnlaget i 2022 består av 90 % kredittrisiko, 9 % operasjonell risiko og 1 % CVA-risiko.

Risikovektet balanse

ICAAP – vurdering av samlet kapitalbehov

Pilar 2 i kapitaldekningsregelverket krever at bankene gjennomfører en intern kapitalvurderingsprosess, Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP), for å vurdere konsernets samlede kapitalbehov. Kapitalbehovet skal dekke risikoer som det ikke eller ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til i beregning av minimumskravet etter pilar 1. Det skal også dekke risiko forbundet med at kvantifisering av risiko og kapitalbehov er basert på metoder og data som inneholder usikkerhet. Kapital som er benyttet til å dekke minimumskravet og det samlede bufferkravet i pilar 1, kan ikke benyttes til å dekke pilar 2-risikoer. Vurderingen av risikonivå og kapitalbehov skal gjennomføres og dokumenteres minst én gang i året eller oftere dersom det er vesentlige endringer i foretakets rammebetingelser, aktivitetsnivå eller risikoforhold som gjør dette naturlig.

Formålet med prosessen er å sikre en strukturert og dokumentert prosess for vurdering av konsernets risikoprofil i den hensikt å skape sikkerhet for at konsernet har tilstrekkelig kapital til å dekke risikoen forbundet med virksomheten. I tillegg skal konsernet ha en strategi for å opprettholde et tilstrekkelig kapitalnivå.

Konsernets prosess omfatter morbanken, datterselskaper og eierposter i tilknyttede selskaper/felleskontrollerte

virksomheter. Metoder og føringer gitt av Finanstilsynet er lagt til grunn for beregning av kapitalbehovet.

Finanstilsynet skal overvåke og evaluere bankenes interne vurdering av kapitalbehovet og tilhørende strategi, samt evnen til å overvåke og sikre overholdelse av myndighetenes kapitalkrav. Finanstilsynet har myndighet til å sette i verk passende tiltak om de ikke er tilfreds med resultatene av prosessen.

Finanstilsynet ferdigstilte i juni 2019 sin SREP-vurdering av SpareBank 1 Østfold Akershus. Pilar 2-kravet ble satt til 1,7 % av risikovektet volum, dog minimum 270 mill. kr. Kravet ble fastsatt etter en helhetsvurdering av SpareBank 1 Østfold Akershus' risikoer, særlig knyttet til konsentrasjonsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Pilar 2-kravet trådte i kraft 30. juni 2019.

Konsernet overvåker kontinuerlig sammensetningen og nivået på de risikoene som foretaket er utsatt for eller kan bli utsatt for. Det samme gjelder kvaliteten på styring av og kontroll med de ulike risikoene og vurdering om sammensetning og fordeling av foretakets samlede kapital er tilpasset risikonivået. Vurderingen omfatter alle vesentlige risikoer som kan påvirke foretakets evne til å overholde sine forpliktelser ved

forfall. Vurderingene inkluderer også stresstester. Kvartalsvis blir konsernledelsen og styret forelagt vurderinger av risiko, kapitalbehov og kapitalisering.

ØKONOMISK KAPITAL

Økonomisk kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Ettersom det er umulig å gardere seg mot alle mulige tap, har konsernet fastsatt at den risikjusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap i løpet av de neste 12 måneder.

Det er lagt til grunn regulatoriske metoder for beregning av risikjustert kapital under pilar 1 og pilar 2.

Det er en målsetning å sikre at konsernet har tilstrekkelig kapital til å oppfylle myndighetskrav i forhold til kapitaldekningsreglene med god margin, samt ivareta vernet av konsernets egenkapitalbevisiere og långivere.

6. Informasjon om risikogruppene

Høytorp fort, Mysen.

Risiko

SpareBank 1 Østfold Akershus eksponeres for en rekke ulike typer risiko. De viktigste risikogruppene er:

Kredittrisiko: Risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

Markedsrisiko: Risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedskurser som renter, aksjekurser og valutakurser.

Likviditetsrisiko: Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.

Operasjonell risiko: Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Eierrisiko: Risiko for tap i av innskutt kapital eller nødvendig påfyll av ny kapital i strategiske eierselskaper, som følge av den risikoen som det enkelte selskap påtar seg i sin drift.

Klimarisiko: Klimarisiko kan defineres som risikoen for økonomiske tap og finansiell ustabilitet som følge av klimaendringer i seg selv og samfunnets respons på dem. Det er vanlig å skille mellom to former for klimarisiko. Fysisk risiko er knyttet til potensielle skadelige påvirkninger fra klimaendringer som

ekstremvær, flom, tørke og havnivåstigning. Overgangsrisiko oppstår ved innstramning av klimapolitikk og regelverk som fører til store endringer som kan påvirke forretningsmodellen til ulike næringer på forskjellige måter.

Forretningsrisiko: Risiko for uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadferd.

Omdømmerisiko: Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, aksjeeiere og myndigheter.

Strategisk risiko: Eierskap i strategisk eide datterselskap. Risiko for svikt i inntjening og kapital som skyldes endringer i rammebetingelser, dårlige forretningsmessige beslutninger, eller manglende tilpasning til forretningsmessige rammebetingelser

Compliance (etterlevelse) risiko: Risiko for at konsernet pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av gjeldende regelverk.

Kredittrisiko

SpareBank 1 Østfold Akershus definerer kredittrisiko som risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine betalingsforpliktelser. Kredittrisikorepresenterer det største risikoområdet for konsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Kredittrisiko omfatter også konsentrasjonrisiko som omhandler store engasjement knyttet til samme kunde, konsentrasjon av risiko innenfor samme bransjer eller geografiske områder.

STYRING OG KONTROLL

Styring av kredittrisiko i SpareBank 1 Østfold Akershus inngår som en del av den helhetlige risikostyringen og skal gjennomføres i tråd med kravene/ anbefalingene i:

- EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) og European Banking Authority (EBA) sine anbefalinger
- Finanstilsynets modul for kredittrisiko

Figuren til høyre viser hva som ligger til grunn for styring og kontroll av kredittrisikoen.

Policy for kredittrisiko

Policy for kredittrisiko fastsetter overordnede prinsipper og rammer for kredittgivning og hvordan kredittrisiko skal styres i SpareBank 1 Østfold Akershus. Policy for Kredittrisiko skal gjenspeile konsernets overordnede risiko-

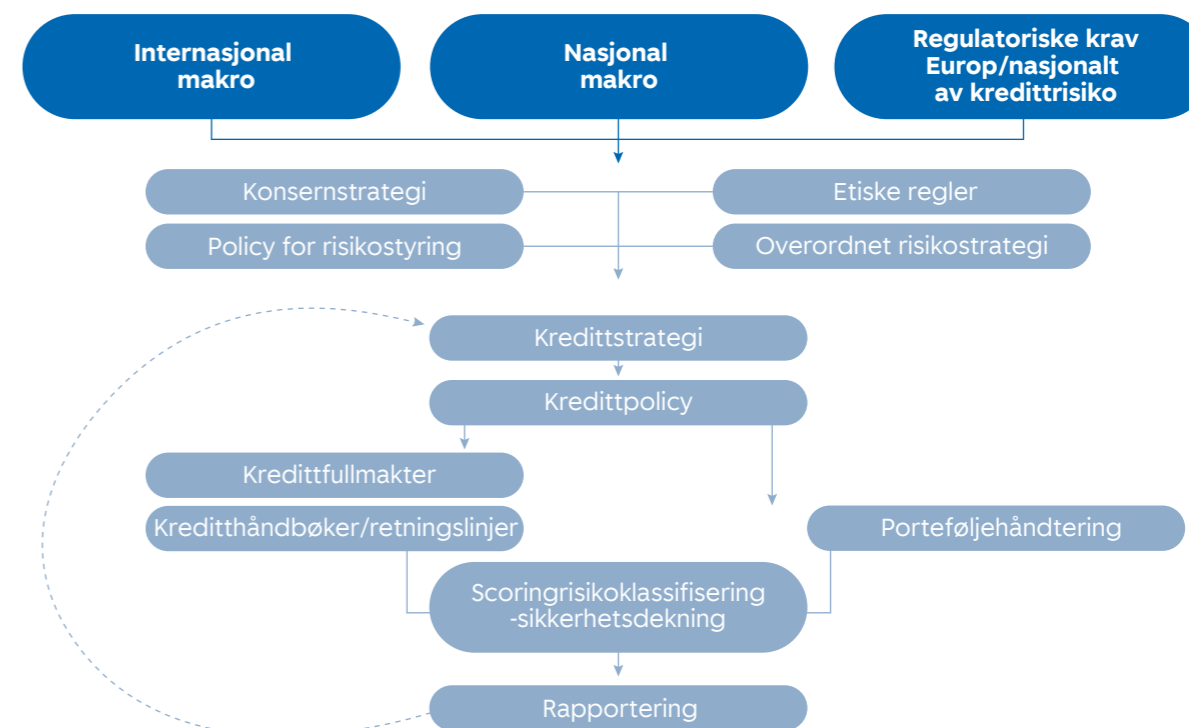
profil og underbygge konsernets mål om vekst og lønnsomhet. Gjennom risikorammer knyttet til porteføljer, delporteføljer og enkeltkunder defineres ønsket risikoprofil. Dette danner grunnlaget for rapportering og oppfølging av den løpende risikoeksponeringen. Dokumentet fastsettes av styret og revideres ved behov, minimum årlig.

Bevilgningsreglement/kredittfullmakter

Styret fastsetter bevilgningsreglementet og delegerer kredittfullmakt til administrerende direktør. Videre har styret gitt administrerende direktør delegeringsfullmakt innenfor disse rammer. Administrerende direktør har gitt sentral kredittkommitee (SKK) fullmakt til å delegere kredittfullmakter videre i organisasjonen. Kredittfullmaktene er personlige og skal gjenspeile den enkeltes kompetanse. Kredittfullmaktene differensieres etter volum og risiko. Bevilgningsreglementet fastsettes av styret og revideres ved behov, minimum årlig.

Kredittrutiner

Dokumentene regulerer ulike forhold knyttet til kredittgivning og engasjementsoppfølging, samt oppfølging av misligholdte engasjementer, vurdering av nedskrivningsbehov mv. Dokumentene utarbeides av henholdsvis Kredittsjef PM/BM og leder for Kreditt og spesialengasjement i samråd med forretnings-

divisjonene. Dokumentene revideres løpende. I tillegg gjennomgås kreditmanualene årlig av Balanse- og Risikostyringskomiteen

Risikoprising

SpareBank 1 Østfold Akershus etterstreber riktig prising av kredittrisiko og har etablert prismodeller basert på lønnsomhet og risikoklassifiseringssystemet.

Validering

Det gjennomføres validering av kreditrisikomodelleene årlig. Valideringsprosessen har til hensikt å etterprøve kreditrisikomodelleene og måle modellenes estimater opp imot faktisk utfall i ettertid. I dette ligger validering av misligholds sannsynligheter (PD), eksponering gitt mislighold (EAD), tapsgrad gitt mislighold

(LGD) og forventet tap (EL).

Stresstesting

Det gjennomføres periodiske stresstester av kredittporteføljen hvor effekten av stresstestene på forventet tap og risikojustert kapital analyseres og vurderes.

Oppfølging av kredittrisiko/risik rapportering

Risikoeksponeringen innenfor kredittområdet følges opp ved hjelp av et porteføljestyresystem som inneholder informasjon som gir muligheter for hensiktsmessig oppfølging av porteføljens risikoprofil og utviklingen. Det vektlegges å følge opp risikofordelt portefølje og utviklingen i denne basert på bevegelse mellom risikoklasser (migring), forventet tap, risikojustert

kapital og risikojustert avkastning. Avdelingen Risikostyring Compliance følger opp risikoen i kredittporteføljen og rapporterer kvartalsvis til styret og konsernledelsen. I tillegg utarbeider avdelingen en månedlig risikorapport til ledere av forretningsområder og rådgivere på utvalgte risikoparametre.

Risikoklassifisering

Risikomodelle for PM og BM er basert på statistiske analyser av historiske sammenhenger, med særlig vekt på inntjening, soliditet og adferd. Modellene er under kontinuerlig videreutvikling og jevnlig validering. Kvantitative valideringer over tid viser høye og stabile rangerings-egenskaper.

De viktigste parameterne i kredittmodellene er:

Sannsynlighet for mislighold – PD

(Probability of Default): PD angir sannsynligheten for at en gitt kunde kunde vil misligholde sitt kredittengasjement i løpet av de neste 12 månedene.

PD beregnes basert på finansielle og ikke-finansielle faktorer, og danner grunnlag for risikoklassifisering av kreditteksponeringene.

Det er 9 friske klasser A-I, 2 klasser (J-K) for henholdsvis misligholdte og nedskrevne engasjementer. Klassen J gjelder engasjement med mislighold større enn kr. 1.000,- over 90 dager. J og K klassene er definert med PD 100 % i tråd med definisjon i EUs kapitalkravsforordning (CRR).

Risikoklasse	Nedre grense	Øvre grense
A	-	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %

Tap gitt mislighold –LGD (Loss Given Default): LGD angir det forventede tapet som kan oppstå dersom en kunde misligholder sine forpliktelser samtidig som det er en nedgangskonjunktur. LGD tar hensyn til sikkerhetsverdier. Det benyttes syv klasser for klassifisering av engasjementer etter sikkerhetsdekning.

Sikkerhetsklasse	Sikkerhetsverdi (realisasjonsverdi)
1	over 120 %
2	over 100 %
3	over 80 %
4	over 60 %
5	over 40 %
6	over 20 %
7	over 20 %

Forventet tap (EL): EL angir gjennomsnittlig årlig forventet tap over en konjunktur-syklus. Er en gjennomsnittsforventning til tap. Beregnes for hver enkeltkunde. Alle tap over null og opp til forventning, er å vurdere som en driftskostnad, og skal dekkes over driftsmarginen.

Uventet tap (UL): Er en beregning av tap utover forventet tap, og som banken må holde kapital (økonomisk kapital) for å kunne dekke. Størrelsen på behovet

for økonomisk kapital vil avhenge av porteføljens sammensetning, modellenes diskriminerende evne, kalibrering og valgt konfidensnivå.

Beregnet UL etter alliansens modell vurderes å være den beste tilgjengelige modelltilnærming for å beregne kapitalbehovet til dekning av bankens kreditt-risiko og benyttes som grunnlag for beregning av økonomisk kapital.

UTVIKLING I KREDITTRISIKO I 2022

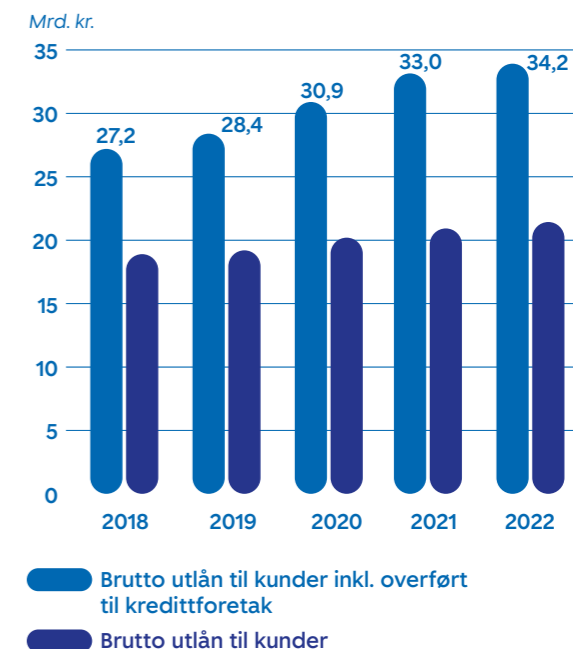
Brutto utlån inklusive overføring til kredittforetak utgjorde 34 243 mill. kr (33 046 mill. kr) ved utgangen av året. Det tilsvarer en utlånsvekst på 1.098 mill. kr i 2022, tilsvarende 3,6 % (7,1 %). Eksklusive lån overført til kredittforetak utgjorde brutto utlån 21 303 mill. kr (20 694 mill. kr) ved utgangen av året. Det tilsvarer en økning på 609 mill. kr i 2022, tilsvarende 2,9 % (2,6 %).

Resultatført tap på utlån og garantier i 2022 ble 9 mill. kr (-7 mill. kr). Netto tap utgjorde 0,03 % (-0,02 %) av brutto utlån inklusive utlån overført til kredittforetak.

Banken har med bakgrunn i generell usikkerhet rundt den makroøkonomiske utviklingen avsatt en ledelsesbuffer på 10 mill. kr. Effekter av den økte usikkerheten er forventet å slå inn i bankens kredittmodeller med forsinkelse.

Tapsavsetningene utgjorde 0,23 % av brutto utlån inklusive utlån overført til kredittforetak.

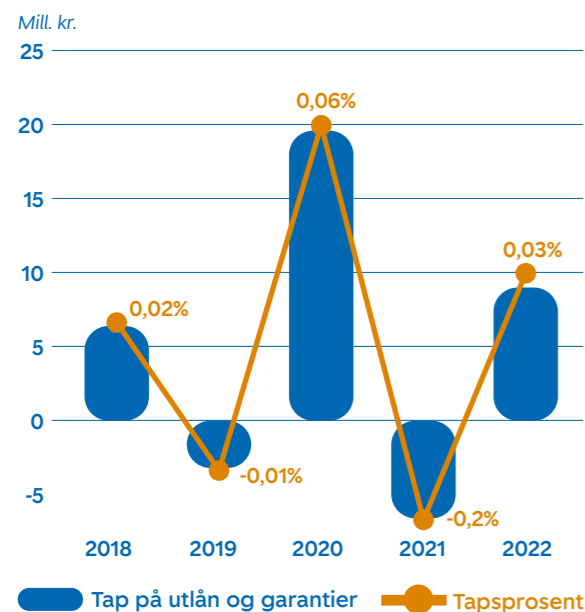
Brutto utlånsvolum

Lave renter og høy aktivitet i boligmarkedet bidro til at banken leverte en sterk vekst i første halvår innen privatmarkedet. Usikkerheten som rådet både for nasjonal og global økonomi ble forsterket gjennom høsten. Annet halvår ble preget av høy inflasjon samt raske og store økninger i renten fra Norges Bank. Dette medførte både redusert kjøpekraft og lånekapasitet for de aller fleste, noe som preget boligmarkedet og derigjennom også bankens utlåns- og innskuddsvekst. Utlånsveksten innen privatmarkedet i 2022 ble 4,4 % (5,1 %). Privatmarkedsporteføljens kvalitet vurderes å være god med lav risiko og lave tap i 2022.

87 % av morbankens brutto utlån er til kunder i bankens primærområde (Viken sørøst). 94 % av boliglånene er sikret innenfor 85 % av boligverdien og dette tilsier begrenset tapspotensiale så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig.

Tap og tap i prosent av brutto utlån inkl. kredittforetak

I 2022 har veksten i bedriftsmarkedet flatet ut sammenlignet med 2021 hvor bedriftsmarkedet opplevde er sterk vekst. Med bakgrunn i usikkerheten som for tiden råder i økonomien har banken vært noe mer avventende med tanke på videre vekst i bedriftsmarkedet. Utlånsveksten innen bedriftsmarkedet i 2022 var 0,8 % (14,6%). Bedriftskundene er i all hovedsak fra bankens primærrområde. Den totale kreditteksponeringen er størst mot næringseiendom og eiendomsprosjekter hvor engasjementene er sikret med pant i fast eiendom, belåningsgraden er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene.

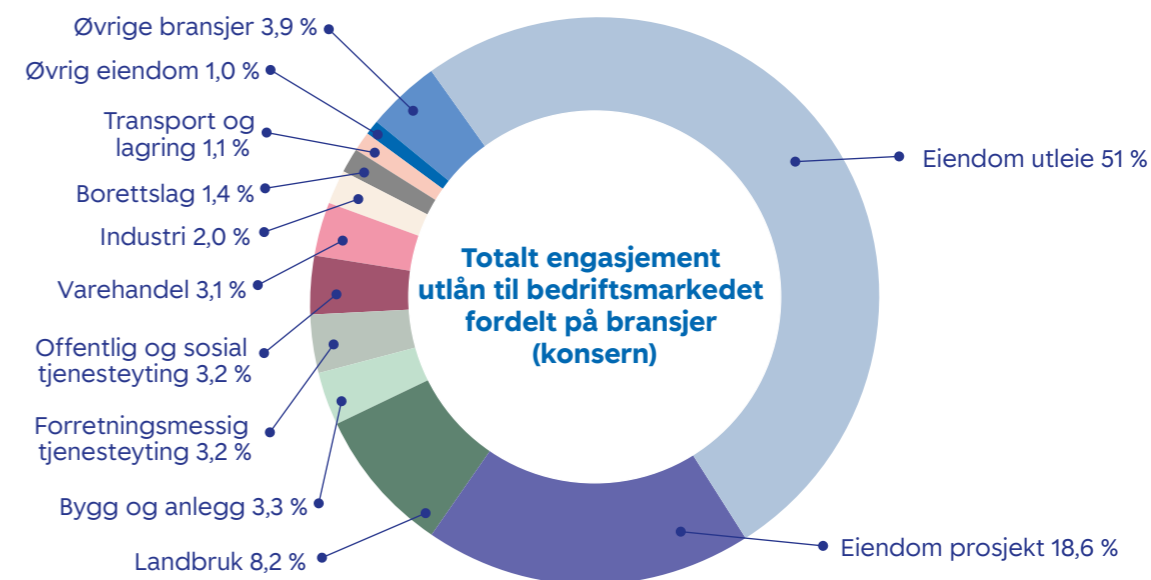
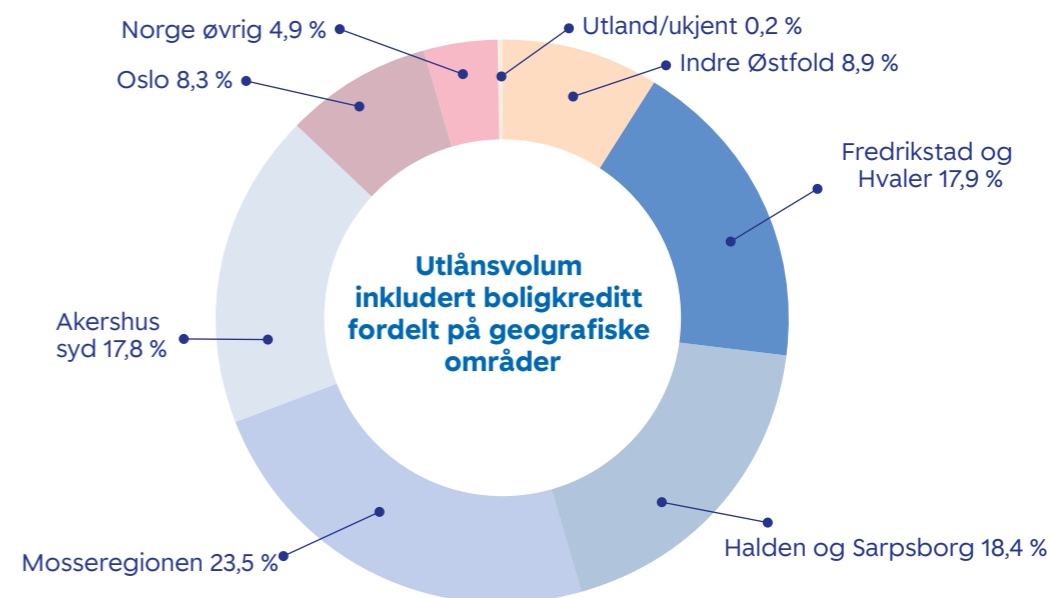
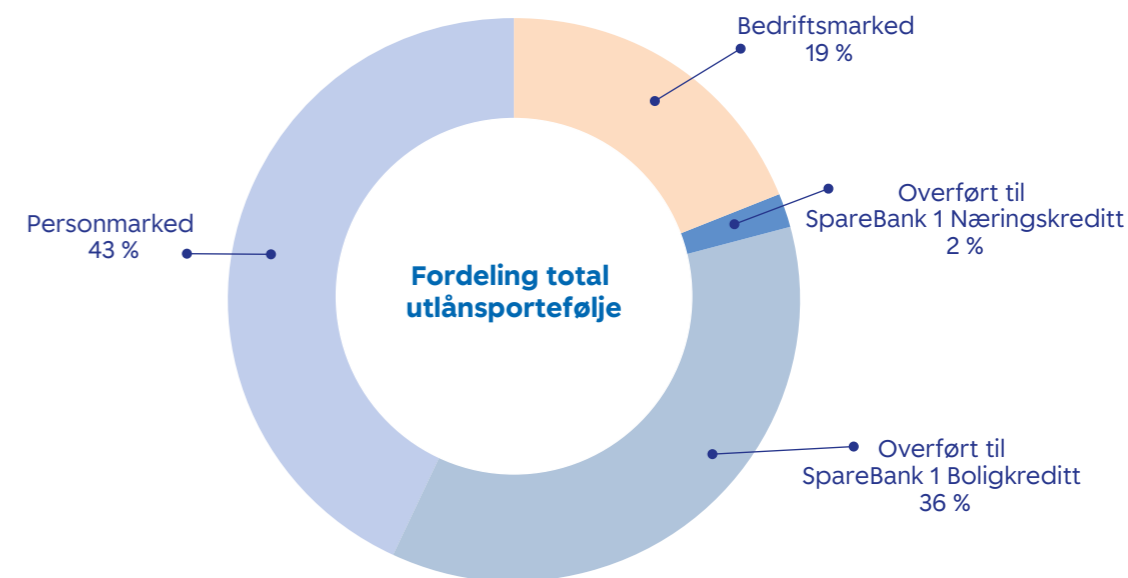
Etterdønninger av pandemien og uroen i Øst-Europa har medført store prisøkninger på en rekke varer, og i tillegg uvisshet med tanke på leveranser. Usikre tider skaper ringvirkninger i næringslivet og mange bedrifter vil møte utfordringer.

Bygg- og eiendomsutvikling, som utgjør 1,1 milliarder kroner og ca 12 % av bankens utlån opplever at det er vanskeligere å få tilfredsstillende økonomi i sine byggeprosjekter og mange utsetter igangsetting av nye prosjekter som følge av dette. Kundene innenfor disse næringene følges tett opp.

Utviklingen av mislighold i utlånsmassen følges med på løpende. I 2022 har misligholdsnivået i porteføljen holdt seg på et fortsatt lavt nivå, vi har ingen konkrete indikasjoner på at risikoen i utlånsporteføljen vår har økt i løpet av året. SpareBank 1 Østfold Akershus følger utviklingen av risikoen i porteføljen tett og iverksetter tiltak om det blir nødvendig.

Total portefølje har ca. 87% (88%) av eksponeringen mot laveste og lav risikoklasse inkludert SpareBank 1 Boligkreditt (Boligkreditt) og SpareBank 1 Næringskreditt (Næringskreditt). Deler av boligfinansieringen blir overført til Boligkreditt og utvalgte engasjement i næringsporteføljen blir overført Næringskreditt. Banken forestår den daglige forvaltningen av lånene som ligger hos Boligkreditt og Næringskreditt, og har rett til å ta engasjementet tilbake ved eventuelt mislighold. Banken eier en forholdsmessig andel av kredittselskapene, og holder kapital for den lange risikoen. Av den grunn er det i noen sammenhenger naturlig å se forvaltet portefølje i sammenheng.

Største delen av porteføljen er sikret med høy grad av kvalifisert sikkerhet.

Konsern – fordelt på risikogruppe	Totalt engasjement		Brutto utlån		Nedskrivninger		Usikret eksponering	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Svært lav	15 289	15 347	14 038	14 197	2	2	15,1 %	15,1 %
Lav	4 212	3 584	4 032	3 452	3	4	20,6 %	20,6 %
Middels	3 003	2 341	2 416	2 147	31	13	32,2 %	32,2 %
Høy	374	480	355	428	11	14	49,2 %	49,2 %
Svært høy	304	452	296	360	10	19	21,3 %	21,3 %
Misligholdt og nedskrevne	186	111	167	110	13	9	20,7 %	20,7 %
Sum	23 368	22 315	21 303	20 694	71	61	18,6 %	18,6 %

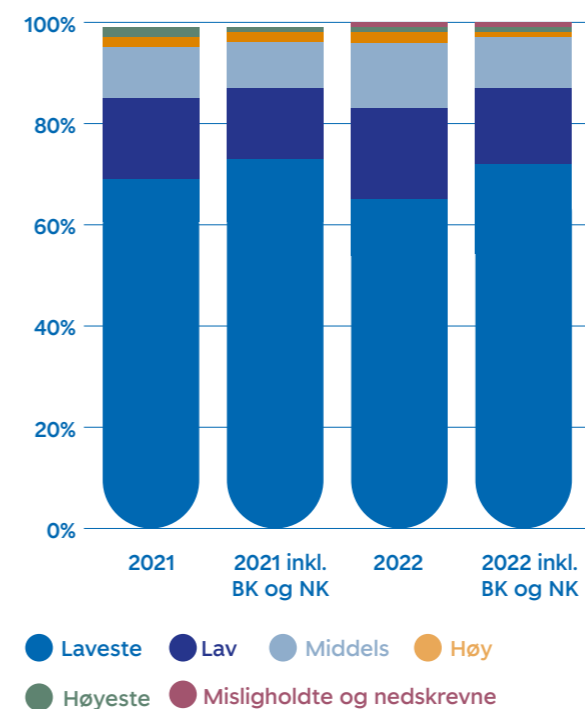
Rangering i klasse 1-3 tilsier full engasjementsdekning i et normalt marked. I klassene 1 og 2 ligger det en sikkerhetsmargin for realisasjon under sikkerhetsobjektene forventede markedsverdi. Fast eiendom utgjør den største delen av sikkerhetsdekningen.

NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

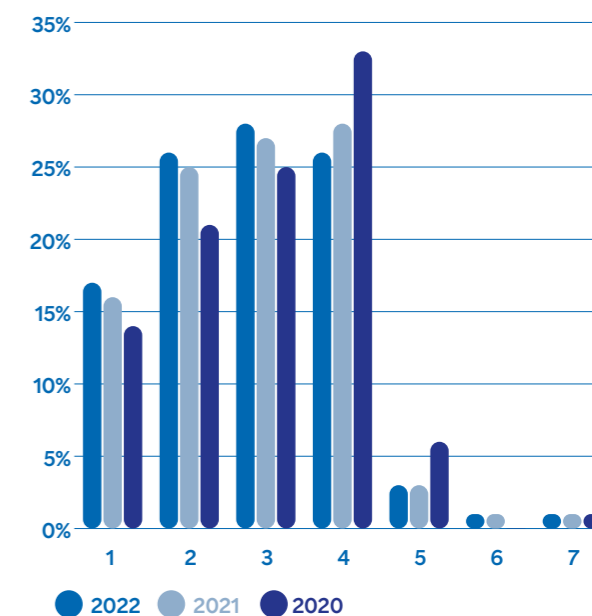
Regnskapsstandarden IFRS 9 trådte i kraft fra og med 1. januar 2018. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over

resultatet og leieavtalefordringer omfattet. Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som ban-

Total portefølje fordelt på risikogrupper med og uten portefølje overført til SpareBank 1 Boligkreditt (BK) og Sparebank 1 Næringskreditt (NK)

Totalt utlånsvolum fordelt på sikkerhetsklasser

ken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandlessom nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko

etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

NÆRMERE BESKRIVELSE AV BANKENS NEDSKRIVNINGSMODELL

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og ob- →

servert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

TRINN 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen.

Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD på 0,6 % eller lavere kan kategoriseres som lav risiko og defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

TRINN 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisikoen førstegangsinnregning, men

hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

TRINN 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som hatt størst forverring i kredittkvalitet og hvor engasjementet under gjeldende regelverk defineres som misligholdte og nedskrevne, herunder også kundeengasjementer som er i karens. For eiendeler i trinn 3 skal det avsettes for forventet tap over levetiden. For ytterligere informasjon se note 4 og 11 i årsregnskapet.

	Total balanseført tapsavsetning							
	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	43	17	9	69	42	23	23	87
Overført til (fra) Trinn 1	4	-3	-1	0	4	-4	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-3	3	0	0	-1	2	-1	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-1	1	0	0	-1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7	2	0	9	10	2	0	12
Økning i måling av tap	21	14	3	39	8	7	-10	5
Reduksjon i måling av tap	-13	-6	-2	-21	-14	-8	-2	-24
Utlån som har blitt fraregnet	-18	-3	-1	-22	-6	-3	-4	-13
Konstaterte nedskrivninger	0	0	1	1	0	0	-11	-12
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	2	2	0	0	14	14
UB 31.12.	41	24	13	78	43	17	9	69
herav lån til privatpersoner	5	12	11	27	5	11	9	25
herav lån til selskap / enheter med orgnr	20	12	2	34	30	5	1	36
herav ubenyttet, garantier og tilsagn	6	0	0	7	8	1	0	8
herav buffer	10	0	0	10	0	0	0	0
IB 01.01.i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,13 %	0,05 %	0,03 %	0,21 %	0,14 %	0,07 %	0,07 %	0,28 %
UB 31.12. i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,12 %	0,07 %	0,04 %	0,23 %	0,13 %	0,05 %	0,03 %	0,21 %
					Året 2022	Året 2021		
Resultatførte tap på utlån og garantier:								
Endring i nedskrivninger					7	-28		
Konstaterte tap					2	12		
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger					-2	-0		
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger					1	10		
Sum tap på utlån og garantier					9	-7		

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Konsernets markedsrisiko oppstår i hovedsak fra investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte driften, som innlån (funding) og rente- og valutahandel. Markedsrisiko er beregnet etter regelverket fastsatt av EU i Kapitalkravsforordningen (CRR).

UTVIKLINGEN AV MARKEDSRISIKOEN

I 2022 har finans- og kredittmarkedene vært meget velfungerende.

STYRING OG KONTROLL

Markedsrisikoen styres, måles og overvåkes løpende med bakgrunn i risikorammer vedtatt av styret gjennom markedsrisikostrategien hvor rammer for eksponering i rentebærende instrumenter, aksjer og valuta fremgår. Markedsrisikostrategien revideres årlig.

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis klassifiseres til virkelig verdi over resultatet eller som tilgjengelig for salg. Sertifikater, obligasjoner og rentefond klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Alle finansielle instrumenter klassifisert til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra andre finansielle instrumenter.

Gevinst eller tap på finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg, inn-

regnes direkte i egenkapitalen og spesifiseres i oppstilling over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer. Se for øvrig note 25 til 27 i årsregnskapet for 2022 for mer detaljert beskrivelse av regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter.

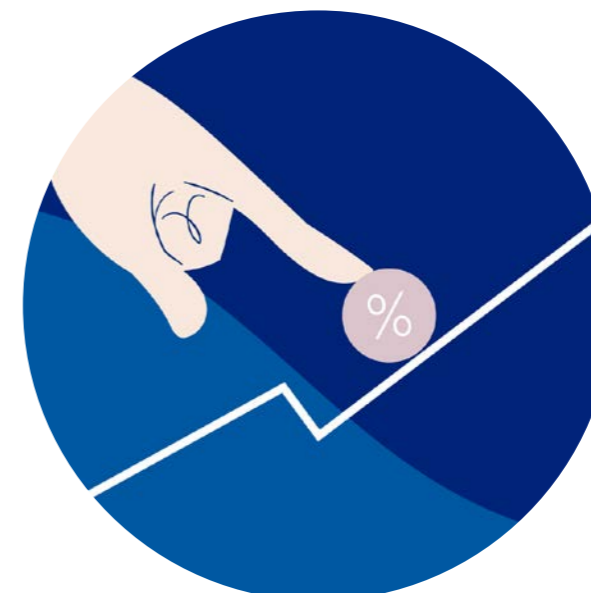
Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldsposter har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisiko kan splittes i fire elementer:

- Basisrisiko
- Administrativ renterisiko
- Rentekurverisiko
- Spreadrisiko

Basisrisiko er den verdiendring på konsernets eiendeler og gjeld som finner sted når rentekurven parallellforskyver seg.

Administrativ renterisiko oppstår på grunn av den tid det tar før renteendring inntreffer i markedet til konsernet har justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum 6 uker varslingsfrist ved renteøkning på utlån til kunder og 2 måneder ved rentereduksjon på innskudd.

Rentekurverisiko er risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring. Formålet med konsernets styring av renterisiko er å sikre at konsernet til enhver tid har en kjent renterisikoeksponering og at den-

ne er i samsvar med konsernets risiko-profil, gjeldende rammer på området og forventninger til fremtidig renteutvikling. Styring av renterisikoen skal ta hensyn til alle elementer av renterisikoen.

Spreadrisiko er risikoen for at markedets prising av de enkelte utstedere ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referanserenter.

MODELLBESKRIVELSE OG ANVENDELSE

SpareBank 1 Østfold Akershus benytter spreadrisikomodelle iht. Finanstilsynets anbefalinger i Modul for Markedsrisiko for å beregne risikojustert kapital for markedsrisiko i obligasjonsporteføljen. Modellen er en statistisk modell hvor det gjøres spesifiserte endringer i kredittspreader basert på ratingklasser som vist i tabellen under. Hvert enkelt

papir tillegges en risikoklasse og spreadendring basert på rating. Den relative spreadendringen i forhold til spot-nivå multipliseres med durasjonen for å få verdiendringer.

Rating	Risiko-klasse	Spread endring
AAA	1	0,9 %
AA	1	1,1 %
A	2	1,4 %
BBB	3	2,5 %
BB	4	4,5 %
B	5	7,5 %
Lavere enn B	6	7,5 %
Ikke ratet (minimum durasjon på 1 i beregningen)	-	3,0 %
«O-vektene» unntatt stasobligasjoner med AA- og AAA-rating	-	0,3 %
Obligasjoner med Fortrinnsrett (AAA)	1	0,7 %
Obligasjoner med Fortrinnsrett (AA)	1	0,9 %

Kilde: Finanstilsynet, Modul for markedsrisiko

Aksjer og andeler

(millioner kroner)	Morbank/konsern	
	2022	2021
Til virkelig verdi over resultat		
- Børsnoterte	9	3
- Unoterte	1 082	1 072
Sum aksjer og andeler	1 091	1 075

Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Beholdning (antall)	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper:					
Visa Inc. A- og C-aksjer	0,00 %	4 507	2	9	9
Unoterte selskaper:					
SpareBank 1 Boligkreditt AS (orgnr. 988738387)	4,85 %	3 778 299	567	567	567
SpareBank 1 Næringskreditt AS (orgnr. 894111232)	7,77 %	1 261 760	159	158	158
SpareBank 1 Kreditt AS (orgnr. 975966453)	4,54 %	182 301	59	65	65
SpareBank 1 Betaling AS (orgnr. 919116749)	3,11 %	849 692	26	48	48
Sparebank 1 Bank og Regnskap AS (orgnr. 917143501)	3,37 %	674	5	6	6
SpareBank 1 Markets AS (orgnr. 992999101)	1,47 %	46 644	9	14	14
SpareBank 1 Forvaltning AS (orgnr. 925239690)	2,22 %	87 317	30	33	33
SpareBank 1 Finans Østlandet AS (orgnr. 975963748)	5,00 %	88 500	94	104	104
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (orgnr. 938521549)	4,90 %	5 145	59	59	59
VN Norge AS (orgnr. 821083052)	0,82 %		0	5	5
Øvrige aksjer og andeler			9	24	24
Sum aksjer i morbank og konsern			1 020	1 091	1 091

AKSJERISIKO

Aksjerisiko måles i forhold til eksponering i aksjer, andeler, egenkapitalbevis eller aksjefond. Styring og oppfølging av risikoområdet tar utgangspunkt i eventuell vedtatt ramme for eksponering i omløpsaksjer i tillegg til retningslinjer gitt i lover og forskrifter. Rammene overvåkes med basis i eksponering i alle typer aksjeposter; omløpsaksjer, anleggsaksjer eller aksjer i selskap som vurderes som strategiske posisjoner for banken eller der de er tilgjengelige for salg.

VALUTARISIKO

SpareBank 1 Østfold Akershus er ikke valutabank og er som følge av dette i hovedsak eksponert mot valutarisiko ved kontante valutabeholdninger. Eventuelle valutaeksponeringer på finans/fundingområdet skal swappes til norske kroner i henhold til styrebeslutning.

PENSJONSRIKISO

Det er risiko knyttet til bankens fremtidige pensjonsforpliktelser. Det foreligger meget lav risiko knyttet til pensjons-

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rente-derivater.

Konsern/Morbank (millioner kroner)	31.12.2022			31.12.2021		
	Virkelig verdi			Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Renteswapper fastrente utlån		3	0		-5	0
Renteswapper fastrente utlån	1875	28	49	1450	4	21
Renteswapper fastrente obl. lån	0	0	0	0	0	0
Valutarenteswap obligasjoner	0	0	63	0	0	0
Påløpte renter på rente- og valutaswapper		12	-1		17	1
Sum renteinstrumenter		43	111		16	22
Renteinstrumenter sikring						
Renteswapper, nettoeffekt	2125	-13	0	1825	1	0
Sum renteinstrumenter sikring		-13	0		1	0
Sum alle renteinstrumenter		30	111		17	22

forpliktelser da SpareBank 1 Østfold Akershus i all hovedsak kun har innskuddspensjon.

DERIVATER

Banken inngår derivatavtaler utelukkende i forbindelse med handel av underliggende lån eller obligasjonsinvesteringer ut fra sikrings- eller risikostyringshensyn. Avtaler inngås kun med kredittgodkjente motparter. Bankens har ingen tradingportefølje av derivater. Markedsrisikoen på derivatene blir håndtert, overvåket og kontrollert som en integrert del av porteføljens markedsrisiko.

Motpartsrisiko for derivater

Derivater benyttes utelukkende i tilknytning til balanseprodukter. Markedsrisiko på

derivatene blir håndtert og overvåket som en integrert del av porteføljestyringen. Derivater handles med flere motparter, og med de fleste motparter gjøres det også andre typer forretninger. Kredittrisikoen som oppstår i forbindelse med handel med derivater inngår som en del av den totale kredittrisiko i konsernet.

Totalt er sju lån med en hovedstol på 2,13 milliarder kr. sikringsbokført pr. 31.12.2022. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2022 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på 3 måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdi-papirutstedelser med fast rente i

sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse i med flytende tre måneders Nibor-rente. Sikringen har vært effektiv i 2022 og det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden.

RAMMER, OVERVÅKNING OG RAPPORTERING

Markedsrisikoen styres og overvåkes med bakgrunn i risikorammer vedtatt av styret, samt løpende analyser av utestående posisjoner. Rammene for eksponeringer gjennomgås og fornyes minimum årlig.

Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres kvartalsvis til styret og konsernledelse.

PORTEFØLJEINFORMASJON

Egenkapitalposisjoner i handelsporteføljen (primært langsiktige investeringer) er regnskapsmessig klassifisert som finansielle eiendeler og ført til virkelig verdi over resultatet. Posisjoner utenfor handelsporteføljen er klassifisert som finansielle eiendeler tilgjengelig for salg (TFS). Endringer i virkelig verdi for eiendeler klassifisert som TFS resultatføres over utvidet resultat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Risikokategorien handler ikke primært om å ha tilstrekkelig egenkapital til å tåle tap, men mer om å ha tilstrekkelig med likvide midler til å dekke inn de forpliktelser som kommer til forfall.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien. Denne setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelsen på likviditetsreserven og lengden på den tidsperioden konsernet skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet. Likviditetsstrategien vedtas av styret og revideres ved behov, minimum årlig. I tilknytning til

likviditetsstrategien er det etablert beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Det benyttes stress-tester som analyserer konsernets likviditetsmessige sårbarhet i perioder uten tilgang på ekstern funding (se nedenfor).

Stresstester

Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisikoen skal gjenspeile bankens lave risikoprofil på området. Stresstesting av likviditet gjennomføres og presenteres for styret kvartalsvis. Likviditetsstrategien sier at konsernet skal overleve 12 måneder i en normalsituasjon og 3 måneder ved en stor krise i banken.

Nedenfor følger en oppsummering av hvilke hovedparametre som stress-testes i de ulike scenarioene:

- 15 største innskudd
- Volum innskudd med saldo over 2 mill. kr.
- Volum innskudd under 2 mill. kr.
- Markedsverdi av likviditetsporteføljen.
- Økning av trekk på innvilgede rammer og kreditter.
- Påvirkning i vekstbilde for kreditt- og innskuddsvolum.

- Utvikling i overførte volumer til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Stresstesten viser at banken vil overleve i en normalsituasjon i mer enn 24 måneder og 15 måneder under stor krise i bank og marked. I begge stresstestene er det forutsatt at klargjorte lån for overførsel til Boligkreditt kan generere funding. Enten som ordinær overførsel til SpareBank 1 Boligkreditt eller ved at SpareBank 1 Østfold Akershus overfører lån til SpareBank 1 Boligkreditt og kjøper OMF i SpareBank 1 Boligkreditt som kan deponeres i Norges Bank. Dette tar noe tid og derfor øker likviditeten etter 1 mnd.

Begge scenarier legger til grunn budsjettert innskudds og utlånsvekst.

UTVIKLING I LIKVIDITETSRISIKO I 2022

Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Konsernet har en robust finansiering og en likviditetssituasjon som gjør at banken kan opprettholde ordinær drift i 24 måneder uten å refinansiere bankens låneforfall.

Overlevelsessevne scenarier (netto refinansiering etter tiltak)	7 d	1 mnd	3 mnd	6 mnd	9 mnd	12 mnd	15 mnd	18 mnd	24 mnd
Ordinær drift	2 971	2 866	4 628	6 014	7 219	8 975	8 337	8 110	7 351
1a – Sviktende refinansiering	10 759	10 726	10 661	10 283	9 760	9 716	9 262	9 221	8 831
2a – Middels krise i marked	6 835	6 553	6 211	5 579	4 587	4 229	3 386	2 954	1 785
2b – Middels krise i banken	10 752	9 908	9 245	8 759	8 157	8 062	7 594	7 439	7 042
3a – Stor krise i marked	4 850	4 475	4 098	3 286	2 112	1 635	640	58	-1 414
3b – Stor krise i banken	10 737	9 038	7 845	7 000	6 259	5 874	5 283	5 083	4 634
4a – Middels krise i bank og marked	6 833	5 988	5 324	4 824	4 163	3 957	3 437	3 238	2 789
4b – Stor krise i bank og marked	4 850	3 189	2 105	1 260	444	-14	-605	-805	-1 254 →

Konsernets gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av 2022 3 980 mill. kr. Konsernet har i tillegg ett fondsobligasjonslån på 150 mill. kr klassifisert som egenkapital. Den vektete gjennomsnittlige løpetiden på innlånsporteføljen er nå på åtte år.

SpareBank 1 Østfold Akershus har i 2022 opprettholdt ratingen på 'A' med «stabile utsikter» av Ratingbyrået Nordic Credit Rating.

Endringer i de markedsmessige forholdene har over tid økt nytten av å være tildelt en offisiell rating. Ratingen bygger opp under konsernets visjon om å være regionens anbefalte finanshus som tilbyr kundene konkurransedyktige finansielle produkter og tjenester.

Figuren under viser finansieringskilder (eksklusive boligkreditt) og innlånsporteføljens forfallsstruktur per 31.12.2022. Beløpene er i hele millioner.

Likviditetsreserven

Likviditetsreserven inneholdt ved årsskiftet kontanter og låneadgang i Norges Bank, udisponerte trekkrettigheter og tilrettelagte lån for salg til SpareBank 1 Boligkreditt.

LCR og NSFR

Bankens likviditetsstrategi angir rammer for likviditetsindikatorverdiene. Gjeldende rammer er vedtatt i desember 2022. Per 31.12.2022 rapporterte banken et nivå LCR og NSFR på henholdsvis 164 % og 133 %.

Diversifisering- og forfallstruktur

Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Totale innlån utgjør 4 130 mill. kroner ved utgangen av 2022. Banken har overført 12 232 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 708 mill. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS per 31.12.2022.

Informasjon om overføringer av lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

OMF gjennom SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS skal brukes aktivt for å sikre stabil og langsiktig finansiering, bidra til diversifisering av finansieringen og redusere finansieringskostnadene.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS på 4,9 % og på 7,8 % i SpareBank 1 Næringskreditt AS per 31.12.2022.

For å sikre størst mulig fleksibilitet i finansieringsmulighetene skal banken til enhver tid jobbe aktivt med å opprettholde tilretteleggingstakten av lån som kan overføres til selskapene. Saldo av lån i bolig- og næringskredittselskapene skal begrenses av hensyn til konsernets egen kredittverdighet og generelle risikohensyn. Generelt skal banken følge en konservativ policy og ikke skille seg negativt ut sammenliknet med andre bankers bruk av bolig- og næringskredittselskapene som finansieringskilde.

SpareBank 1 Østfold Akershus hadde per 31.12.2022 overført 46 % av bankens

boliglån og 11 % av bankens bedriftsmarkedslån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Kredittforetakene er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen.

Overføring av lån til SpareBank 1 Næringskreditt AS er en styrt aktivitet gjennom prosessen hvor foretaket kjøper lån fra eierbankene. Det stilles strenge lovmessige krav til hvilke lån som kan inngå som en del av sikkerhetsmassen for foretakets utstedte obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). SpareBank 1 Næringskreditts krav er også strengere enn lovens minstekrav.

Listen nedenfor er et utdrag av de mest sentrale krav foretaket krever at hvert enkelt lån tilfredsstillende i forkant av lånekjøp:

- Belåningsgraden (LTV) kan ikke overstige 70 % av markedsverdi
- Verdivurdering av sikkerheten kan ikke være eldre enn 12 måneder
- Ingen betalingsanmerkninger siste 12 måneder
- Kun misligholdsklasse A-F aksepteres

I tillegg setter kredittpolicyen begrensninger knyttet til største enkeltengasjement, geografisk spredning av porteføljen og type sikkerhet som godtas. →

Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007.

SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet. Mottatt vederlag for lån overført fra SpareBank 1 Østfold Akershus til kredittforetakene tilsvarer nominell verdi på overførte utlån.

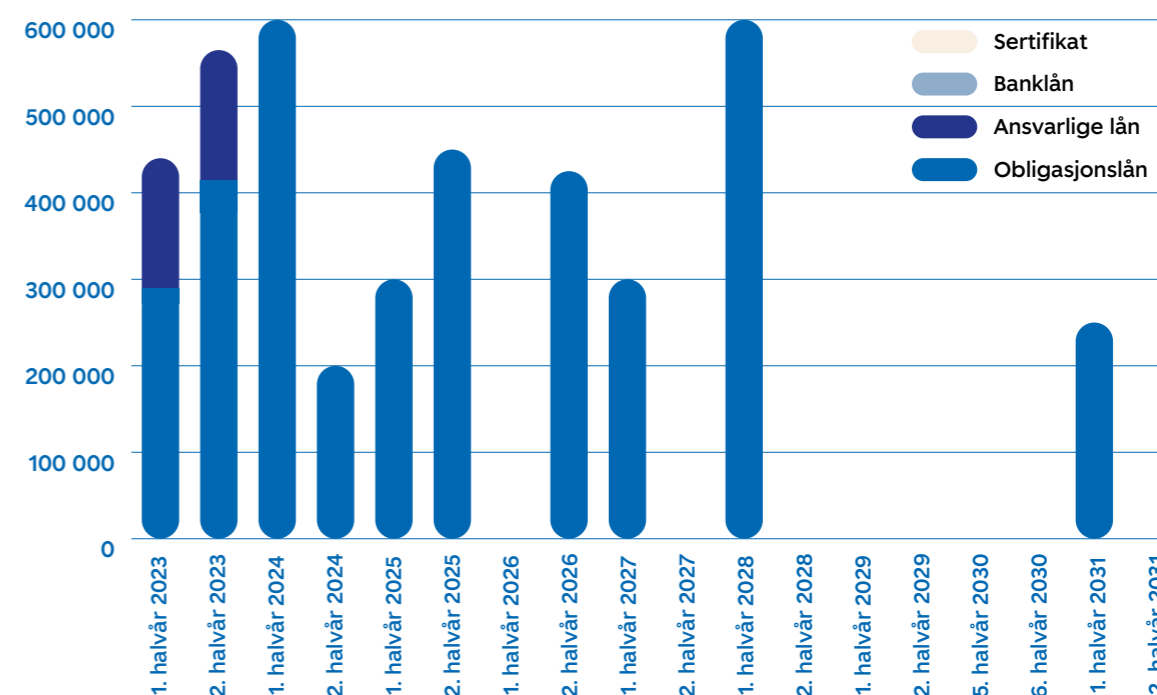
SpareBank 1 Østfold Akershus har sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS inngått avtale om etablering

av likviditetsfasilitet. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretakene.

Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret ihenhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. Kredittforetaket holder etter sine interne retningslinjer likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derved kun dersom foretaket ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at SpareBank 1 Østfold Akershus vil rapportere noe engasjement knyttet til denne likviditetsfasiliteten.

Forfallsstruktur

Mill. kr.

Morbank/Konsern

Per 31.12.2022 (millioner kroner)	På fore-spørse	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	0	0	0	10
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 774	77	215	6	0	0	18 072
Renter på innskudd til kunder	0	0	1	0	0	0	1
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	705	1 550	975	600	3 830
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	65	78	135	73	30	381
Derivater	0	1	0	17	41	53	111
Ansvarlig lånekapital	0	0	150	0	0	0	150
Renter på ansvarlig lånekapital	0	1	2	4	0	0	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	17 784	144	1 151	1 711	1 089	683	22 562

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har et mål om lav operasjonell risiko og lave tap.

STYRING OG KONTROLL

Styring av operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus inngår som en del av den helhetlige risikostyringen og skal gjennomføres i tråd med kravene/anbefalingene i:

- EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) og European Banking Authority (EBA) sine anbefalinger
- Forskrift om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT-forskriften)
- Retningslinjer for klagebehandling i bank-, finans-, forsikrings- og verdipapirverksemd (4/2019).
- Finanstilsynets modul for operasjonell risiko

Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og hensiktsmessig drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. God kontroll av operasjonell risiko forutsetter hensiktsmessige og effektive internkontrollsystemer samt god og sunn risikokultur. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risiko-

kultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til hensiktsmessig og effektiv internkontroll og sunn og god risikokultur.

Avdeling for Risikostyring Compliance har ansvaret for løpende uavhengig overvåking av operasjonell risiko.

Ved oppbygging av internkontroll benyttes risiko- og sannsynlighetsvurderinger for å fastsette nivå på kontrollomfanget. Operasjonell risiko styres gjennom et eget rammeverk for styring og kontroll av operasjonell risiko som er bygd opp rundt ulike elementer.

POLICY FOR OPERASJONELL RISIKO

Policy for Operasjonell risiko fastsetter overordnede prinsipper og rammer for operasjonell risiko og hvordan operasjonell risiko skal styres i SpareBank 1 Østfold Akershus.

Policy for Operasjonell risiko skal gjenspeile konsernets overordnede risikoprofil og underbygge konsernets mål om vekst og lønnsomhet. Gjennom risikorammer knyttet defineres ønsket risikoprofil. Dette danner grunnlaget for rapportering og oppfølging av den løpende risikoeksponeringen. Dokumentet fastsettes av styret og revideres ved behov, minimum årlig.

Identifisering av risiko

Det gjennomføres årlig en risikovurdering av de vesentlige forretnings- og stabsområdene og prosessene i konsernet. I tillegg gjennomføres det årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT-området. Begge vurderingene legges fram for styret. Risikovurderingene gir god informasjon og oversikt over eventuelle forbedringsområder. Tiltak iverksettes fortløpende innenfor de områdene der forbedringsområder identifiseres.

Registrering av uønskede hendelser

Konsernet har en egen database for registrering av uønskede hendelser. Operasjonelle hendelser registreres og forbedringstiltak vurderes og igangsettes der hvor dette vurderes som hensiktsmessig. I tillegg er det en løpende gjennomgang av anbefalinger fra internrevisjon som også danner grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

Årlig internkontrollbekreftelse og ledelsesbekreftelse

Det gjennomføres en årlig internkontrollbekreftelse som blir besvart av rådgivere, fagressurser og ledere hvor det rapporteres om kvaliteten i internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder. I tillegg utarbeider lederne en bekreftelse på internkontrollen på sitt ansvarsområde.

Både resultatene fra internkontrollbekreftelsen og lederbekreftelsen inngår i vedlegg «Styring og kontroll» til ICAAP og blir behandlet i konsernledelsen og styret.

Nye og endrede produkter, løsninger og prosesser

Nye og endrede produkter, tjenester og systemer risikovurderes og godkjennes i henhold til gjeldende rutiner og rammeverk i egen leveranseportal. I rutinene er det obligatorisk vurdering av ESG-forhold før lansering.

Økonomisk kriminalitet, hvitvasking og terrorfinansiering

SpareBank 1 Østfold Akershus driver et kontinuerlig arbeid for å avverge økonomisk kriminalitet, hvitvasking og terrorfinansiering, og for å ivareta konsernets og det finansielle systemets integritet.

Vi følger endringer i trusselbildet og justerer arbeidet basert på risiko. Gjennom løpende vurderinger og den årlige risikoanalysen for hvitvasking kartlegges det hvilke risikofaktorer vi må ha spesiell oppmerksomhet mot. Risikovurderingen danner grunnlaget for gjennomgang av policy, rutiner og for arbeidet og opplæring innenfor området.

Informasjonssikkerhet og personvern

Sikkerhetskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høyt fokus i SpareBank 1 Østfold Akershus. Den årlige →

risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT gjennomgås av styret og synliggjør arbeidet med sikring av integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet for bankens data og kundeinformasjon. Våre kunder skal ha tillitt til at deres personopplysninger er trygge hos oss og behandles i tråd med gjeldende regelverk og GDPR, EUs forordning for personvern.

UTVIKLING I OPERASJONELL RISIKO I 2022

Konsernet har gjennom 2022 vært svært opptatt av arbeidet knyttet til informasjonssikkerhet. Risiko for cyberangrep har vært høyt. Den sikkerhetspolitiske situasjonen er i endring og det å holde tritt med det stadig skiftende risikobildet er krevende. Aktører som står bak cyberoperasjoner mot bedrifter i Norge det siste året, har brukt et bredt spekter av angrepsmetoder som rangerer fra enkle til svært avanserte. Trusselbildet har vært påvirket av krigen i Ukraina hvor hybride virkemidler har gitt en rekke nye risikoområder. Tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for konsernets og kundens data og informasjon er et vesentlig element i konsernets virksomhet.

Beskyttelse av infrastruktur og sikkerhetsrutiner er sammen med oppdaterte varslingssystemer og løpende håndtering av hendelser i alliansen og konsernet er kritisk for å ivareta IKT-sikkerhet og stabile IT-systemer. Trusselbildet knyttet til digital sikkerhet overvåkes kontinuerlig, og risikoreduserende tiltak iverksettes av konsernet eller i samar-

beid med SpareBank 1 Utvikling. Oppfølging av IKT-leverandører er en viktig del av arbeidet med informasjonssikkerhet for stabil og sikker drift av våre tjenester. Nye systemer, produkter og tjenester risikovurderes fortløpende for å sikre at de er i tråd med gjeldende strategi og ivaretagelse av informasjonssikkerheten.

Konsernet ser en økning i digital svindel og svindelforsøk mot kundene våre. Digital svindel og svindelforsøk blir stadig mer utbredt og mer avansert for hvert år. Kundene våre er utsatt for cybertrusler og hendelser blant annet gjennom kriminelle aktørers misbruk av kundens tilgang i mobil- og nettbank. Økonomisk tap for kunden som følge av svindel, er tap for konsernet og for samfunnet fordi det gir inntekter til kriminelle.

Konsernet arbeider med forebygging og hendelseshåndtering og gir løpende informasjon til kunder direkte via nettsidene våre og gjennom medier om pågående svindelforsøk og forebygging. Flere svindelforsøk er avverget som følge av bankens transaksjonskontroller.

God sikkerhetskultur med oppmerksomme og bevisste ansatte er et viktig forsvarsverk. Det er gjennomført flere obligatoriske e-læringer for ansatte knyttet til informasjonssikkerhet i 2022. I tillegg er det gjennomført en risikokulturkartlegging for hele banken hvor hensikten var å måle egenskaper i risikokulturen. Kartleggingen gir både

informasjon om hvordan medarbeidere oppfatter risikokulturen. Samtidig gir undersøkelsen en økt bevissthet om bankens risikoer.

Informasjonssikkerhet

Konsernet har vært svært opptatt av informasjonssikkerhet i 2022. Tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for konsernets og kundens data og informasjon er et vesentlig element i

bankens virksomhet. Risiko for cyberangrep har vært høyt også i 2022. Trusselbildet har vært påvirket av krigen i Ukraina hvor hybride virkemidler har gitt en rekke nye risikoområder.

Beskyttelse av infrastruktur og sikkerhetsrutiner er sammen med oppdaterte varslingssystemer og løpende håndtering av hendelser i alliansen og banken kritisk for å ivareta IKT-sikkerhet og stabile IT-systemer.

Eierrisiko

I eierrisikoen inngår risikoen for tap av innskutt kapital eller nødvendig påfyll av ny kapital i strategiske eierselskaper, som følge av den risikoen som det enkelte selskap påtar seg i sin drift.

Konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus består av SpareBank 1 Østfold Akershus og de 100 % eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, Varnaveien 43E Kontor AS, Nekor Gård-selskap AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS og Moss Eiendomsutvikling AS.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap. SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN og Samarbeidende Sparebanker AS. Videre eier SpareBank 1 Østlandet 12,4 % og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO 9,6 %. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. SpareBank 1 Østfold Akershus eier 15,25 % av Samarbeidende Sparebanker AS (og indirekte 2,97 % av SpareBank 1 Gruppen) og styringsstrukturen for Samarbeidende Sparebanker er regulert i en avtale mellom eierne som

tilfredsstillter felleskontrollert virksomhet. SpareBank 1 Østfold Akershus klassifiserer sin deltakelse i Samarbeidende Sparebanker AS som en investering i felleskontrollert virksomhet. SpareBank 1 Østfold Akershus eier også 2,52 % i BN Bank ASA. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er også regulert i en avtale som tilfredsstillter kravene til felles kontroll, men som er klassifisert som tilknyttet selskap.

SpareBank 1 Østfold Akershus har eierinteresser i SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Markets AS, SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS og SpareBank 1 Forvaltning AS.

STYRING OG KONTROLL

Styring og kontroll tilknyttet investeringene i allianseselskapene ivaretas i hovedsak gjennom styrerepresentasjon via SamSpar-samarbeidet.

KAPITALBEHOV FOR EIERRISIKO

Eierrisikoen tilknyttet SpareBank 1 Gruppen, kan også defineres som forsikringsrisiko. Det er selskapets faktiske solvenskapital og solvenskapitalkrav som utgjør grunnlaget for beregnet kapitalbehov. For eierposter i forsikringsvirksomhet (indirekte investering i SpareBank 1 Gruppen) har banken tidligere lagt til grunn metode

for beregning av eierrisiko som fremkommer av Finanstilsynets rundskriv 12/2016 – vedlegg 4. Fra og med 2021 har konsernet valgt å gjøre sin egen vurdering av kapitalbehovet knyttet til eierskapet i SpareBank 1 Gruppen. Finanstilsynets metodikk vil ikke reflektere bankens reelle eierrisiko ved at pilar 2-tillegget påvirkes vesentlig av metoden (kostpris eller egenkapitalmetoden) som benyttes for innregning av bokførte verdier av eierskap i forsikringsselskaper, uten at dette kan begrunnes i økt risiko

SpareBank 1 Østfold Akershus er av den oppfatning at beregning av kapitalbehov i pilar 1 dekker kapitalbehovet knyttet til

eierrisiko i SpareBank 1 Gruppen og har derfor ikke beregnet ytterligere kapitalbehov i pilar 2.

Selskapene BN Bank ASA, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS og SpareBank 1 Midt-Norge Finans AS er forholdsmessig konsolidert inn i bankens pilar 1-beregning. SpareBank 1 Østfold Akershus konsoliderer inn selskapene forholdsmessig etter den eierandel banken har i disse selskapene. I konsolideringen av selskapene er også selskapenes pilar 2 krav medregnet og dermed er eierrisikoen i disse selskapene allerede tatt med i pilar 1 for banken.

Varnaveien 43E, 1526 Moss
Postboks 130, 1501 Moss
Telefon: 05700
E-post: kontakt@sparebank1oa.no
www.sparebank1.no/ostfold-akershus

SpareBank
ØSTFOLD • AKERSHUS